

VIENYBE LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 50

Plymouth, Pa., d. 12 Gruodžio (December) 1900 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XV.

Raszant apie permainymą adreso butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Dėl norinczių pamatyti mūsų laikraštį siunčiame vieną numerį dykai. Prenumerata turi būti išvirszaus apmokėta.

THE WEEKLY
"Vienybe Lietuvniku"

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	\$10.00

all communications must be addressed

J. J. Pauksztis & Co. Plymouth, Pa., The Printing Office of "Vienybe Lietuvniku" executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

PRINTING in all modern languages

"Vienybe Lietuvniku"

Iszeina kožną Seredą, Plymouthe

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE....	\$2,00
Į UZMARĘ.....	\$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėms 25c.
Už colį vieną sykį garsinant \$1,00
Pajieszkojimai: už vieną sykį 50c.
Du sykius garsinant 75c.
Tris sykius (už vieną dolerį) \$1,00

Pinigai kitaip neisimunczia, kaip tik per MONEY ORDER, arba registravotose gromatose ant szito antraszo:

J. J. Pauksztys & Co.
224 East Main Str.,
Plymouth, Pa.

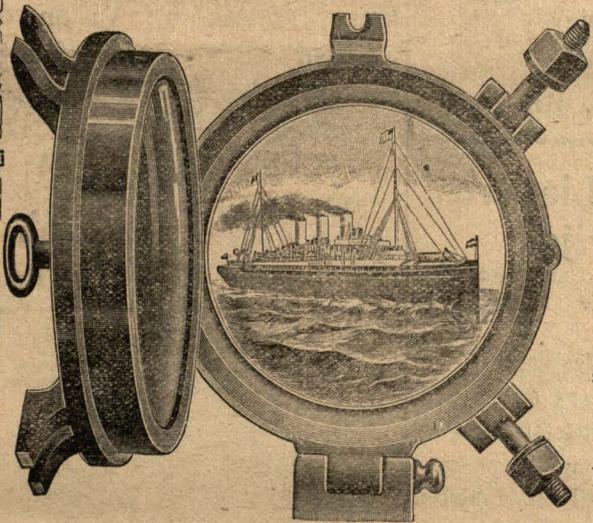
SPAUSTUVE.
„Vienybes Lietuvniku“

224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos dėl draugyszių, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai. Darbas atliekamas greitai ir pigiai.

PARDUODA LAIVAKORTES

* Ant visu kialiū geriausiu ir greicziausiu laivū *

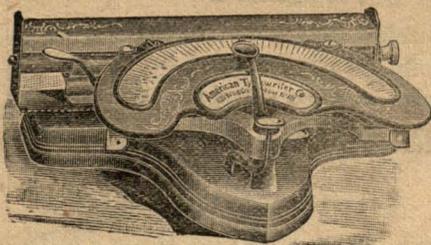
Siunczia pinigūs į visas svieto dalis greitai ir pigei. Norintis kad jo piningai siuncziami į tėvynę nepražutų ir kuo greicziausiai nueitų tegul kreipiasi

Po TOKIU ADRESU pas mumis

J. J. Pauksztis & Co.

(P. O. Box 1018) 224 East Main Street, PLYMOUTH, PA.

25 maszinos tape padarytos su akcentais

Kaip raštininkai lietuviszkuos raštuose vartoja akcentiškas litaras. Dabar su šita mašina galima izdrukavoti su lietuviškais akcentais, teip lygei ir su lenkiškais, ir nedaro perškados drukuoti angliškai.

Norėdami kas iz lietuvių drukuoti laiškūs su akcentais, teiksis prisiusti \$9,00 o aplaikysi šita mašina metališkam bakse. Ilgai nelauk

ba nedauk padaryta, kas pirmesnis tas laimingesnis.
Wm. J. PETKON, 305 N. Main. st. Brockton, Mass.

Daugiau kaip 30 metus iszmegintas!
Dr. RICHTERO wisam swietui žinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatizsku skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia Adomo Adžgaucko,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiaulieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau miltų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p gesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas **Ad. Adžgaucka**

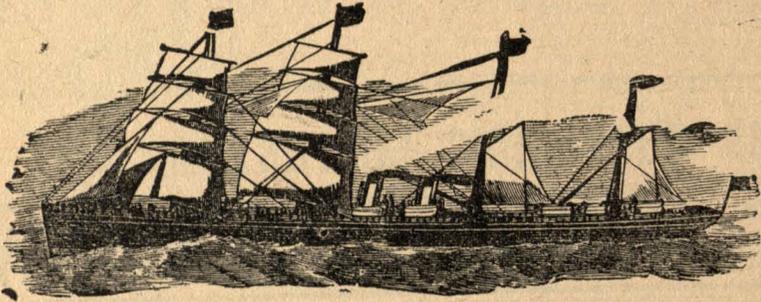
220 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Daktarka. Johanna Želviene.

Vienintelė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.

Offisas atidarytas { nū 7 iki 9 ryto, nū 12 iki 1 po piet, nū 6 iki 8 vakaro.

Max Kobre
 Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

I rieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausių prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantorėje galite susiznekėti lietuvizskai ir lenkizskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdamė tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

KANTORAI MUSŲ EUROPOJE YRA TOKI
 31 Admiralitatstrasse Hamburg. 46 Heerdenthorsteinweg Bremen.
 20 Maaskade Rotterdam.

Lietuvizskas ir Lenkizskas **Kromas** visokių szviežių tavo rū. Taipogi pardūda szifkortes į visas dalis svieto, ant greičiausių ir drucziausių laivų. Izmaino visokius piningus, o ir nusiuoczia į užmarę, tiesiog į namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius,
 NANTICOKE, PA.

VISOKIU RELIGISZKŲ DAIKTŲ
 kaip tai: Ražanczių, Szkaplierių lietuvizskų, visokių brostvių, maldų knygų lietuvizskų ir lenkizskų, teipgi ir visokių istorizskų knygų lietuvizskų ir lenkizskų; abrozų visų szventųjų ir tauizskų ir t. t. Gaunama pas:

J. Burman & Stepanaviczius
 231 S. Roebing Str. BROOKLYN, N. Y.
 (prie lietuvizskos bažnyczios.)

Didele krautuve IR KARCZIAMA
 Kas nori gero tavo gauti ir skanaus gėrymo ragaut, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką**
 Plymouth, Pa.

ADRESAI
 CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPAUGYSTĖS.
 Prezidentas — V. Daukszys
 P. O. Box 1018 Plymouth, Pa.
 Sekretorius — A. Ilgunas
 P. O. Box 48 Gilberton, Pa.
 Kasierius — A. Olszewskis
 60 Sub-Sta. Chicago, Ill
 Knygius — N. Olszinskas
 825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

Žemlapis Lietuvos ir Latvijos

lietuvizskoje kalboje, atspausstas lotiniszksom literomis Peterburge, gaunamas pas

Inžinieriu **A. Maciejevski**
 Nevskis p. n. 111 b. 73.
 PETERSBURG RUSSIA.

Prekė 1 rubl. už exempl. su prisiuntimu; imant 10 exempl. 20% rabato.

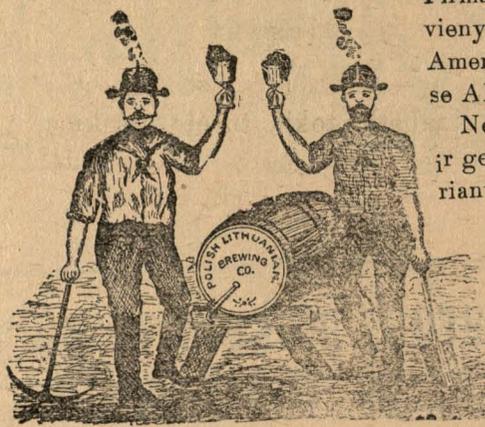

ZINGEIDU IR AKIVA DEL SVIETO.

Tikrai pirmutinė vienatinė gydykla ant uželdinimo plaukų ant praplikusių galvų, slinkimą plaukų į trumpą laiką sudrutina yra duota užtikrinimas (gvarancije). Kožuas užsiganėdina, kur jau tukstancziam ypatų profesor. Brundza suteikė puikius szvelnius ir tankius plaukus, ką tai laimingi per laikraszczius ir laiszkus izreiszkė szirdingai padėkavones. Vieta ofisu yra 145 GRAND ST. ir 996 BROADWAY, Brooklyn. Norinti gautie visą rodą su informacije per laiszkus adresavokit sziteip:

J. M. BRUNDTZA CO
 Box 2361, NEW YORK, N.Y.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRAVORAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame izdirba geriausę ALŲ PORTERĮ ir ELIŲ.

Nes yra daromas izz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė proszkų.

Todėlgi perkantieji ir pardavėjai (karcziamnikai) visadcs reikalaukite Lietuvizsko

laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauczius lietuvius.

POLISH--LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

M. ROSENBAUM

Geriausę dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigų greitai ir pigei.

Susiznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam bankon ir izmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

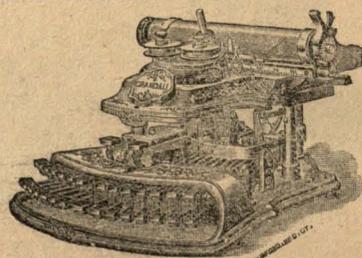
Musų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

AGENTAS

assekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ nū ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Ant pardavimo

dėl drukavimo laiszku, nauje maszinukė Munson No. 3, 1 rekė \$25,00 Atsiszaukite ant szio adreso:

J. J. Pauksztis
 Bx 1018 Plymouth, Pa.

HOTELIS arba geriausia užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szį bei tą dasiznoti ir szalto aluczio Taurę izszigerti vyno ir visokių arielkų, ar cigarėlių skanų užirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką
 18 N. Hancock st. WILKES-BARRE

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame izdirba skaniausia, geriausia ir sveikiausia ALŲ ELIŲ ir PORTERĮ

Po No 600 iki 612 Pearl str.

ELIZABETH N. J PETER BREIDT
 Locninikas.

Visokias knygas,

lietuvizskas, taip drasiszkas kaipo ir moksliszskas, taipgi ir laikraszczius; kaipo tai: „Varpa“, „Ukininką“ ir „Tėvynės Sargą“, visus tris kartu imant ant 1900 m. gaunama už \$3 dol. Katalogą knygų ir laikraszczius ant paziuros prisiuncziu dovainai. Užprasanzant knygas arba laikraszczius, reikia sykiu ir piningus prisiusti.

Jurgis Lapinas
 Tilžėje — Tilsit
 Ostpr. Germany.

PERŽVALGA.

— Tilžėje „Lietuviszkoji Giedojimo Draugystė“ 17 Lapkričio šventė savo metines sukaktuves uždėjimo draugystės. Apart dainų ir skambinimo ant partapijono buvo perstatyta ir teatras „Mocziutės Diena“.

— „Nauja Lietuviszka Ceitunga“ 24 Lapkričio šventė savo 10 metines sukaktuves, bet be jokios iszkilmės ir simpatijos isz šalies skaitytojų. Ji save susiramino tuomi:

Juo neprieteliai siaucz ir siunta, juo „Naujoji“ aug ir kunta. turėdama 3050 skaitytojų. Berods „Naujoji“ yra dalį naudos lietuvystei atneszusi, bet but galėjus daugiau atneszti, praneszdama žinias nors isz liet. laikraszczių apie darbus lietuvių Did. Lietuvoj ir Amerikoje. Apie tai dovarai jieszkoti „N. L. C.“ žinių.

— Nuo Pilkainio ant Szirvintos (Prusų Lietuvoje) yra jau vedamas gelžkelis ir ateinancia vasara bus užbaigtas. Naumieszio (Suv. gub.) gyventojams bus nemaža nauda isz to gelžkelio, nes galės lengviaus iszvežt leidžiamus par-davinius.

— Philadelphioj 27, 28 ir 29 Gruodžio bus susivaziavimas septynių philologiszku draug. kur p. George D. Chase, profesorius Cornell universiteto isz Ithaca, N. Y. laikys praneszimą apie saulės mytus lietuviszkose dainose.

— „Vienybės“ num. 48 praneszėme, kad Brooklyne nuo naujo meto iszeis naujas laik-raszttis „Žvaigždė“. Vienok tai nebus žvaigždė, tik tai pri-sikėlęs isz numirusių „Garsas Amerikos Kunigų“. P. Bal-tiejus bus įrankiu, užkurio nu-garos kunigai jau kad duos tai duos tiems savo nepriete-liams. Kunigai turėjo visa-tiną susirinkimą Brooklyne ir padarė visus planus, kuriais atgijęs „Garsas“ turės eiti.

Redaktorium bus p. Tamoszius Krizinauckas, kuris jau nuke-liavo į Brooklyną.

— Seimas Susiv. L. A. Eli-zabethe tokią turėjo pasekmę, kad suiro kuopa. Turbut dėl perdidelio kun.riksmo?

— Grand Rapids, Mich. kn. Pangonis iszblaszkė Susiv. kuopą neduodams iszriszimo tiems, kurie prie Susiv. priguli. Isz 30 sanarių liko tik 6. O kunigai vis szaukia, kad koki ten bedieviai griauja Su-sivienyjimą?

— „Viltis“ pranesza, kad Shenandoah, Pa. pobažnytinė jo salėje buvo koncertas 29 d. Lapkričio ant naudos „Motinėlės“. Pliatforma buvo la-bai gražiai iszpuosza. Ant muslino, uždengusio sieną, bu-vo pakabinti paveiks-lai žymesnių m. vyrų: Dr. J. Basana-vicziaus, vysk. Olekos, kun. Žilinsko, kun. Kaupo, kun. Miluko ir kitų kunigų dar. Buvo dainos, deklamacijos ir graphophono muzika. Pelno ant naudos „Motinėlės“ atliko \$4,90 ir 5 ypatos dar paauka-vo po \$1,00.

— Kun. Mikas Szedvydis pranesza „Katalike“, kad „Motinėlė“ isz pan-lietuvisz-kos (taigi vien lietuviszkos-tautiszkos) tapo perdaryta vien „katalikiszka-tautiszka ir joks nekatalikas lietuvis akty-viszkai prie „Motinėlės“ negalės prigulėti“. „Vienybė“ ir „Lietuva“ ta jug pasakė tik susitverus „Motinėlei“ ir kun. Szedvydis tik atkartoję. Kam dar pykti?

— Scrantono lietuviai para-pijonai tikėjosi, kad jų bažny-tėlė nēr užraszyta vyskupui, kaip tai kitos visos liet. baž-nyczios — vyskupui padova-notos. Turbut koks bedievis pasakė, kad bažnyczia vysk., o ne jų. Netikėdami tam eina į „court'ą“ žiurēt rasztų ir ten randa paraszyta, kad vyskupo bažnyczia. Na ir vėl ergelei.

Aukos kankintiniams

Isz Windber, Pa.	
V. Rudzinskas (antru syk.)	25
J. Rudzinskas	25
P. Daugėla	\$1,00
Elzbieta Daugėlienė	50
A. Kerszulis	25
A. Kuizinas	25
J. Norkus	25
A. Sztrapela	25
P. Balulis	25
Veronika Balulienė	15
P. Kasparaviczius	25
J. Anikeviczius	25
P. Petrikas	25
P. Sabutis	25
St. Juszkeviczia	25
Mot. Iszganaitis	25
J. Geczaz	25
V. Geczaz	25
L. Gintautis	25
Ona Mertinkaitė	10
Nik. Juszkeviczia	10
J. Szkauckas	25
Ant. Andriuszkeviczia	10
J. Szukis	25
J. Miliauckas	25
A. Norkus	50
Pr. Jakus	25
J. Sztrapela	25
Morta Sztrapelienė	10
J. Bakutis	25
J. Valentukonis	50
Ona Valentukonienė	50
A. Eiczius	50
S. Tamoszaitis	20
J. Mozeris	50
A. Mozeris	50
Zig. Petrikas (sztornykas)	25
Rozalija Petrikienė	50
P. Raszinskas	25
J. Milmonas	25
J. Martinkus	50
Bened. Miliauckas	50
B. Bazilius, Wilkes Barre, Pa.	25
Pagal „Vienybės“ num. 46. buvo	\$9,52
Labu	\$22,77

Aukos paminklui Dr. V. Kudirkos.

Isz Gilberton, Pa.	
M. Sondė	5
Ig. Dubauckas	15
Ad. Zubrys	10
P. Juozupaviczius	10
M. Ivanauckas	5
V. Sadauckas	10
A. Ilgunas	10
A. Markeviczius	10
J. Miliauckas	10
„Vienybės“ 42n. praleista tapo	\$1,25.
Pagal „Vienybės“ num. 44	
Buvo	\$27,08
Labu	\$29,18

Aukos A. Viztaliui ant tabako.

Isz Allegheny, Pa.	
M. Urlakys	50
F. Dulskis	25
St. Dominaitis	25
Ad. Pauleka	15
J. Sziuipis	25
J. Jasaitis	10
J. Kvederas	10
J. Maskeliunas	10
A. Patkauckas	15
Pagal „Vienybės“ 44 N. buvo	\$5.95
Labu	\$7,80
Redakcija.	

Isz Lietuvos.

Szimoniai, (Aukm. pav.) Daug yra tarp mūsų žmoneliu su nesveiku protu paprastose sąlygose, o jei dar kuris isz jų gauna kokį-nors virszinin-kystės laipsnį, tai jau visiszkai protą pameta, — viena isz pui-kybės priesz savuosius, antra isz haimės priesz savo vyres-nybę. Teip Szimonių vals-cziaus (Aukmergės pav.) de-szimitininkai vieną linksmą va-karą teip įnylėjo savo poną, uredininką, ir teip mokėjo jam isiteikt, kad tas maskol-palaikis užsigeidė parodyti sa-vo galybę. Mat, įsižiurėjo, Dovydo užstalėj besėdėdamas, kad visi jo tarnai, deszimitin-ikai, kuris kaip galėdamas, stengiasi pakelti jo nosį, vie-nas garbindamas jį „prevos-choditelstvu“, kitas prisidėda-mas rankos pirsztus prie savo ausies, treczias neszdamas ran-koj baltakę, o po pažaste bu-telius alaus, ketvirtas meiliai kalbindamas, kas penktas-szesztas žodis įkaisziodamas po vieną rusiszką, — žodziu sa-kant, kas tik kaip mokėdamas teip teikėsi. Staiga urednin-kui, besibraukiant nuo kaktos prakaitą, nukrito nuo galvos kepurė. Vienas isz vikresnių-jų deszimitininkų puolė ją pa-kelti nuo grindų. Urednin-kas, imdamas isz jo kepurę, kaip suriks: „Ach ti skatina!

kak ti smejesz pored mnoju stojat v szapke! (Ach tu gyvuoly, kaip tu iszdrysti priesz mane stovet su kepure!). Tas vargszas, nieko nebesakydamas, greit cziuposi sau uz pakauszio; bet jo buta senei be kepures. Mat, uredninkui nuo degtines jau pradėjo tavoruoti akys. Buvo jau užstalėj besnaudziąs, tik sztai jam lyg prisisapnavo, buk koks-ten storastpalaikis, pasiteisindamas, kad jis ne esąs po uredninko valdzia, ne tik nepaklausė ir nesurinko po tris gorczius avizų, bet dar per visą savo storastavimą nė butelio jam nepastatė. Isztiesų, tai jis nesapnavo, bet aizskiai atminė, kad tas storasta sziandien maiszėsi su kitais po karcziamą. Tuoj akis atmerkęs, liepė dviem deszimtininkam atvesti jį pas save. Lyg tuodū surado buvusį storastą, jis, nutvėręs popiervę ir paizsuką, paraszė kaszinką ir užlipdė konverte. Atvedus storastą, liepė jam neszti szitą koreziukę pristavui už penkių mylių. O storastos, dar jauno vaikino, buta ne kvailo. Tuojau ėmė uredninko klausinėti: „Nuo ko eina ta kortelė“. „Jeigu, sako, nuo assesoriaus, tai turi but atvira; jeigu gi nuo tamistos, tai asz neprivalau klausyti. Tamista man ne vyresnybė. Asz turiu ant savo galvos starsziną“. O uredninko, mat, norėta tik nugandinti, ar nepastatys storasta dar puskvortės, arba ar neduos kokios poros aukšinių, kad tik atsivaduotų nuo žygio. — Tada uredninkas suszuko: „*desiatskija vozmite jevo!* — Tie jau buvo besiartiną, bet vaikinai, vikiririai iszsmukę pro duris, iszsilaužė isz tvoros baslį ir pasakė: „lyskite tik artyn! tuoj pakauszį pramarminsiu. Neziurėsiu, nors butu ir patsai uredninkas“! Žinoma, nė patsai uredninkas, nė deszimtininkai neiszdryso prisiartinti. Tokiu būdu storasta laimingai par-

vaziavo namo. Bet uredninkas nepasikakino tokia užbaiga: gerosė iszvakarose sėdo su penkiais deszimtininkais ant arklių ir nujojo pas buvusį storastą, ketindamas jam atmonyti. Vos spėjo peržengti per slenkstį ir paklausė, ar storasta namie, kaip namų szejimyninkė, vaikino motina, sugriebs koczėlą: „o ko czia sako, naktimis vazojies. Ligonis sztai guli ant patalo, dar czia berėkaudamas iszgdandysi. Kad imsiu tvot visus, kaip kokius szunis“! — Suprato deszimtininkai, kad jų ponui nebeiszsikuszt nuo koczėlo galo; puolė visi prie bobos ir ėmė geruoju praszyti: „dėdienyt, dėdienyt, dovanok: mūsų ponas szia dien truputį daugokai iszsitraukęs“. — Kad nesuturėję butų dėdienės, ji tikrai butų įdėjus uredninkui, kas buvo reikalinga. — Bet nelaimė, kad beprocziai užkerta kelia protingesniesiems.

Prasziokėlis.

(Isz „Ukininko“)

Isz Argentinos.

Pas mus szis metas yra didei lytingas. Ukininkai negalėjo pasėti nė trezios dalies javų, kaip kitais metais, o ką pasėjo szlapien žemėn, tai tikisi mažo vaisiaus. Asz gau nu žinias isz trijų provincijų ir visur guodziasi ant lytaus — vietoje kviczių iszaugo tik žolės. Dėl per didelio szlapumo pradėjo sirgti galvijai, kijos suskilo o ziotise atsirado spuogų, kad negalėjo ėsti. Dėl kojų ligos galvijai ant pilvų szliaužė, o negalėdami ėsti sukudo — vos nenugaiszo.

Miestuose daktarai užgynė valgyti pieną. Pieno perkupcziai pardavinėja tik virintą pieną ir tai labai brangiai. — Dabar jau lytus nekiek apstojė.

Praėjusę žiemą (sziaurinėje Amerikoje vidurvasaris) szal-

nunyko ir galvijai pradeda atsigauti. Ukininkai pradeda kukuruzus, gondijas, melionus ir visokias darzoves sodyti. Soduose vaisių, kaip matosi, bus daug, jeigu tik žiogai neantpuls. Kviecziams neužderėjus ukininkai nenusimena, nes kukuruzai atpildys kviczių stoką.

Entre Rios provincijai 14 d. Rugsėjo užėjo baisi audra su ledais. Apie miestelį Ardinarei užmuszė daug galvijų, avių ir suzėidė apie 30 žmonių. Ledai vietomis stogus pramuszė. Vieno ukininko stogas buvo plytinis o ant virszaus blekė, tai 7 skyles pramuszė, o kur stogai buvo menki ir sziaudiniai, tai ledai per stogą ir puodus grinczioje sukulė. Audra plotyje kliudė dvejas varsnas (viorstus) ir ledai nupulė 4 svarų sunkumo; tai ir nedvyvas, kad pramuszė menkus stogus. Mažesni ledai paszaliais audros siekė apie 4 mylias ir viską sumaiszė su žeme. Ukininkai visus sėjimus pražudė.

Kur mes gyvenam, netoli miestelio Gualeguaychu, yra daug turtingų italų, bet beturczių daug daugiau ir jie negal pasikelti, nes turcziai teip viską apsunkino, sumonopolizavo, kad beturcziai pas anuos dirba isz pilvo (tik už maistą) ir laimingas tasai, kurs gauna keletą centų ant nusipirkimo nors reikalingiausio drabužio.

Kitados buvo czion geriaus, netiek dar buvo skriaudikų kapitalistų, kurie vargszus žmonelius dabar nugramzdino į prapultį. Tiejie bagocziai gyvena labai isztvirkusiai, teip, kaip baudziavos gadyneje Lietuvos bajorai ir kiti magnatai. Jie neapsiveda, kaip žmogui pultusi daryti, bet paima patinkamą merginą, pagyvena kol isipyksta arba mergina kuomi nusideda priesz tokį sultoną ir iszvaro tada su keletu vaikų nekartą ir imasi kitą. Vargszė iszvarytoji isz-

gyvenusi keletą metų pertekliuje, netekusi maisto sau ir vaikams, tai glaudziasi prie kiekvieno, kuris pamoja, ir vaikų atsiranda dar daugiau. Tol tokiai sekasi dar szejp teip, kol jaunesnė, bet senesnės jau netur kur prisiglausti, visi jas nuo savės stumia szalin. Tokių vaikai naszlaicziai jau 5 metų eina jieszkot darbo už maistą ir drapanėlę ir auga kaip Dievas davė. Kitas tur jau 20 metų, bet dar nekriksztytas. Szitiegi nabagai nepazysta ir nežino jokios giminytės, ir jie gyvena su seserimis ar net motinomis. Argentinoje gyvuoliams yra daug geriaus negu žmonėms, nes nesant žiemų anie turi visados žalios žolės kur tik pasisuka. Žmoniųgi, o ir milijonierių, vaikai nuo 5 metų, tai jau pažysta visas szaknis, kurias galima valgyti. Argentinoje badas niekados negal užpulti, nes nėra tokio daikto, kad nebut valgomas, kaip tai: gyvutės, driežai, serinos, kumadrekos ir visokios bjaurybės — o jų yra daugybė. Vieną kartą užėjau į namelį, kuriame gyveno iszvaryta mergina su keletu vaikuczių. Žiuriu, valgo bjaurų driežą ir užklausiau ar galima tai valgyt? Vargszė motinėle atsakė: „Kumuno rika kumida sirvorie proverla“ (kaip lietuviszškai? Red.). Tada prasziau paragaut ir dievuli brangiausias, iszgelbėk nuo tokio maisto. (Priezastis tokio žmonių nupuolimo yra kapitalizmas. Milijonieriai nežiuri ant vargszų skurdo, o tik naudojami isz jų nežinės, nesusipratimo, ir kol vargszų luoma nepasirupins apie savo gerovę, surėdymą žmoniszko gyvenimo, tol nepasibaigs jų skurdas. Tokio gyvenimo nėra Szveicarijai ir Naujai Zelandijai, nes ten žmonės patys savimi valdosi, rupinasi apie savo reikalus. Argentina ir rods priguli prie laisvų szalių, bet kapitalistai ją valdo. Jei-

gu valdzia nebutu jų rankose, tai tokios merginos nebutu pavaromos „ponui“ nusibodus ir už tokį darbą gautų jie savo algą – butu parodomi svetui kaip draugijos gangrena. Red.).

Tikėjimas czion yra teip nu-puolęs, kad didei retas teeina į bažnyčią. Szliubus ima policijoi; labai isz szimto vienas, kad ima szliubą bažnyčioje. Žmonės nuo bažnyčios atsitolino dėl tos priežasties:

Keletas metų atgal, vienas jaunikaitis isz turtingos giminės ir gerai mokintas, tapo pakeltas ant miesto valdonu (kur ir kokio? Red.) ir žmonėms didei patiko, bet jis į bažnyčią neidavo ir iszjuokdavo kunigus ir jų apeigas. Jis net susigincijo su kunigu, kad jam mirus nenesztu jo bažnyčion ir maldų jokių nelaikytu. Jaunikaitis mirė: jo giminės norėjo iszkilmingai palaidoti, bet kunigas jo neleido bažnyčion. Tada giminės ano ir turtingi miesczionys padarė sutarimą, kad nei vieno lavono neleist į bažnyčią po myrio (ar nebus greicziaus dėl sveikatos? Sziltose szalise jug daug greicziaus lavonai pusta ir užkreczia orą. Red.), tai dabar kad kuris ir norėtu laidoti su bažnytinėms apeigoms, tai negal. Dėlto žmonės dar labiaus atszalo nuo tikėjimo ir kunigus laiko visai už niekus.

Mes gyvendami svetimoj szalyj' ir skaitydami „Vienybę Lietuvninkų“ randame dažniausiai panokinimų, kurie tamsius žmones apszviečia. Tik viena kliutis, kuri iszreiskia kunigijos blogdarystę, o niekad os geradarystės. Argi jau kunigija tapo teip kenkianti pasaulėje krikszczionims katalikams, kad teip per stiklus žiurite ant mažiausio jų apsirikimo. Pasaulėje mokintų žmonių yra mažai, o tamsunų milijonai. Mokintus žmones reik paguodoti, kaip

daktarus, rasztininkus, advokatus, astronomus, inžinierius ir kitokius; anie isz gero mokslo turi sau naudą ir geriaus gyvena už tamsunus, dėl kurių gerovės jie negal daug dirbti, rupindamiesi apie savo šeimyną pirma. Tik vieni kunigai yra prieteliais viso svieto (pinigų! Red.) ir juos reikia mylėti ir guodoti; jų apsirikimų nereik garsinti svetui, nes tas kenkia tikėjimui ir tamsuoliai tada pradeda niekinti kunigus, bažnyčias ir tikėjimą, kas pataisys tiek sugadintų žmonių, kurie kunigo neužkenczia kaip velnio bažnyčioje? (Mes labai geidžiame, kad galėtumėm apie kunigus (tik lietuvius) geras žinias garsinti, bet nelaime, kad vietoje gerų tik piktos. Koki darbai — toki vaisiai. Mes ant kunigų žiurime kaip ant žmonių ir raszome apie juos kaip žmones. Jeigu slėptumėm jų piktus darbus, tai būtų lygus Argentinos laikraszcziams, kurie akli yra ant kapitalistų — isztvirkėlių darbų, isz kurių ir Tamista bjauriesi. Laikraszczio užduotis yra tarnauti žmonijai, parodyti jai kelią, kuriuom eidama pasiektu gerovę, o ne tulai daliai žmonijos, kuri savo gerovę stato ant tamsuolių nežinės. Priegtam tuli mūsų kunigai nesiskiria nuo Argentinos isztvirkėlių, kurie iszvaro savo „gaspadines“ arba pastato ant visų apjuoko. Red.) Asz buvodams tulose tolesnėse vieto se Argentinoj, klausinėjau žmonių, ar jau senai kaip svietas teip suklydo. Atsako, kad ne senai. Priežastis tokia: Italai czion atėjo labai vargin gi ir prakutę pradėjo labai puikavoti ir skriaust kitus, vėliau atėjusius savo brolius. Atėjusieji nepažindami įstatymų ir surėdymo szalies, eidavo pas kunigus pasiguosti ant savo skriaudikų. Kunigai pakviesdavo skriaudiką ir sutaukydavo su prieszu. Ilgai

nių skriaudžamieji pradėjo kunigus peikti, kad jie laiko bagoczių pusę ir atsitolino nuo bažnyčios (tai czia ir visa priežastis. Jeigu kunigai iszmėtinėtu bagocziams jų bjaurius darbus ir užstotų vargdienius, tai tiejie kunigus mylėtu ir guodotu, neatszaltu nei nuo tikėjimo. Kunigai visur laiko bagoczių pusę visai nežiurėdami ant tikėjimo, ir tikėjimą panaudoja už įrankį palai kymo savo įtekmės tamsiuose žmonėse. Red.). Kur nupuolęs tikėjimas, ten bagocziai eina bagotyn o vargszai puola į didesnį skurdą ir varga, valdzios su kapitalistais tik isz tokių žmonių naudojasi. (Vargas neisznyks tol isz tarpo žmonių, kol nesirupins viens už visus, o visi už vieną, kol žmonės jausis žemesniais esanti už kitus, kol neįvyks lygibė ir brolystė su tiesa, kad vienas nedirbs dėl antro dovanai, bet kožnas dėl savęs, kada vienas nestatys savo laimės ant griuvėsių savo artymo. Red.) *Justinas Szlapelis.*

Politiszkos žinios

Amerika. Atyda visų atkreipta ant darbų prasidėjusio kongreso, kuris 3 d. Gruodžio tapo atidarytas, skaitymu prezidento raszto. Prezidentas savo raszte daug vietos užima apkalbėjimu reikalų Kinuose, koku budu geriausiai sutaikinti tenai reikalus ir tvarką užvesti, teipgi kad gauti nuo Kinų tinkamą atlyginimą už karės kasztus.

Reikalus Suv. Valstijų Pili-pinuose prezidentas savo rasz-te per daug nudailino, garsindamas, kad maisztas yra pergalėtas ir kad jis pasitiki veikiai tvarką įvesti, suversdamas visą kaltę už maisztą Pilipinuose ant gentės Tagalų. Kad maisztas nėra pergalėtas, rodo žinios isz Pilipinų, kur pilipinieziai yra pradėję smarkiaus kariauti, negu pirmiaus, mato-

mai per paskutinį lytingąjį laiką jie yra gerai susiorganizavę ir savo pajiegas sudrutinę ir amerikona su tuomi pergalėtu maisztu turės gana darbo per keletą metų. Prezidentas gi, regis, da ne vieną metą atsidarant kongresui, savo praneszime raszys apie pergalėtą maisztą, iszreikszdamas viltį veikiai tvarką įvesti. Visą kaltę suversti ant Tagalų teipgi negalima, kadangi jie apgyvena tiktai dalį salos Luzon, o maisztas yra pasiplatinęs po visas salas, kurios yra apgyventos kitų genecių ne Tagalų.

Gentė Tagalų, rods, yra augszcziaus pakilusi už kitas ir smarkesnė, taigi ir žymesnę vietą užima kovoje už savo laisvę, teip sakant turint vadovystę savo rankose, bet jeigu kitos gentės jei nepritartų ir atsikracziusios vienos svetimszalių valdzios, noriai pasiduotų kitai, Tagaliai juos nesukels ir negalės kovą tarp jų palai kyti. Tai gi czionai reikėjo kaltinti ne Tagalų gentę, bet savę už įsiskverbimą kur nereikia ir už stengimąsi užkariauti salas norinczias buti nepriegulmingomis.

Neminint apie klausimus, prezidento pakeltus jo raszte, kas link padidinimo kariaunos ir laivynės ir kitokius naminus reikalus, jis primena, kad vertėtu sudavadyti reikalus, įsteigti kokią nors valdzią naujose Amerikos valdybose kaip ant salų Hawaii, Porto Rico ir Samoa. Mat amerikona, nors nuo seniai valdydami minėtas naujokynes, nesirupino jose tvarką padaryti ir kokį nors budą valdymo užvesti. Jie labiaus rupinosi kad namieje daugiau trustų ir monopolijų sutverti, kad vieną ar kitą szaką iszdarbystės į savo rankas visiszikai paimti, o kam ten rupintis apie gyventojus tolesnių salų, kurias jie jau valdo ir kurios isz jų rankų neisztruks.

Abelnai imant prezidento rasztas yra tiktai atkartojimu

to, ką kapitalistiski republikonų partijos laikrasčiai yra rasę paskutiniame laike, kad apmuilinti visuomenės akis giriant ir iszteisinant savo politiką.

Pilipinuose Amerikos reikalai yra pasigerinę tik prezidento raszte, iš tikrųjų gi amerikoniai Pilipinuose negali apsidirbti. Daugiausiai pilipiniečiai darbuojasi siaurinėje dalyje salos Luzon, pietinėje dalyje teipgi duodami save pajauti. Amerikonai jau nuo seniai siaurėje Luzon'o, kad ir brangiai apmokėdami panaudoja prieš Tagalius neprietelingą jiems puslaukinę gentę Iguarotes, vartodami juos kaip po šnipukus ir vadovus norstas, kaip matyt mažai jiems gelbsti.

Gen. Funston su pulkeliu raitelių susirėmė su pilipiniečiais, kurie buvo kitoje pusėje upės Nehico. Amerikonai puolėsi per upę, bet pilipiniečiai pasitraukę atgal sžaudydami į amerikonus, kurie radę 4 pilipiniečius negyvus.

Tulas sugautas pilipinietis pranesęs, kad amerikonas Fagin, pabėgęs iš 24-to pulko pėstininkų, kuris labai smarkiai darbavęsis su pilipiniečiais ir paskutiniame laike pažeistu tapęs.

Apicieras Morrow, su 50 kareivių užpuolė ir užėmė miestą Bulacan, jau nei nežine keliutu sykiu. Gryždami jie užėjo ant pulkauninko Victoris, apsikasusio geroje vietoje su 30 pilipiniečių, apsiginklavusių su sžaudyklėmis, 300 su pikėmis. Amerikonai puolėsi ant jų ir po ilgam musziui iszvijo iš apkasų. Pilipiniečiai daug saviszkių prazudę, teip amerikoniai garsina. Da pirmiau prieš muszį jie sugavę majorą Flores ir keletą jo szalininkų.

Buvęs susirėmimas ties miestu San Roque, kuriame, kaip vietiniai gyventojai pasakoja, 50 pilipiniečių užmusztais tapo. Mažesnių susimuszimų at-

sitikę kas diena, bet jie neturi svarbos.

Amerikonai nemažai nusi-džiaugė iš pasidavimo 2000 pilipiniečių miestelyje Vigan, Ilocos provincijai, ant salos Luzon. Jie net bažnyčiose prisiekė amerikonomams paklusnumą, bet ginklų neatidavė jokių. Pažystanti pilipiniečius pasakoja, kad toks pasidavimas yra amerikonomams labai pavojingas, nes pasidavusieji iszsijautoję visas jiems reikalingas žinias vėl sugryžsz į savo pirmaises vietas.

Paskutiniame laike ant salos Bohul pilipiniečiai pradėjo smarkiaus darbuotis negu pirmiau ir ten tapo nusiūsta daugiaus amerikonszkos kariaunos, kad sudrutinti tenai esančią.

Pilipiniszka amerikonszka komisija darbuojasi, kad iszdirbti konstituciją dėl Pilipinų, žinoma tokią, kokia tiks prie amerikonszkių reikalų, kokia bus gera amerikonomams. Jeigu pilipiniečiai pasidrasintu abejoti, kad ji nėra tinkama prie sanlygų gyvenimo Pilipiniszkių salų, nėra tokia, kokios jie norėtu, amerikoniai perliudys juos durtuvais ir kulkomis, vienu žodžiu — byt' po siemu.

Pietinė Aprika. Kuomai užsibaigs karė pietinėje Aprikoje, tuom tarpu negalima įspėti, bet iš kalno galima sakyti, kad Anglija dar daug prikisz kareivių galvų ir pinigų. Burai gi nekad tik nepasiduoda, bet kariauja teip, kaip jie butu dar savo tėvynėje vyriausiais. Po sugavimo 400 anglų pas Dewetsdorp, burų dvasė tapo daug stipresnė ir narsiaus jie užpuola ant anglų. Gen. De Wet pas Bethulie, pakrasztyje Oranije upės, muszėsi su gen. Knox pajiegoms per visą dieną ir vakare pasitraukė į siaurinę pusę. Anglai, kad nors kiek po nuokriczio atsigrėbti, pasigyrė, kad De

Wetą turį apsupę ir kaipo sugavę, bet jis persikėlė per upę, per kurią anglai negalėjo persikelti ir teip iszsprudo iš anglų rankų. Pas Beefast burai užpuolė ant anglų sargybos, bet kas iš to iszėjo, nėra žinių. Pagal tai galima spręsti, kad anglus vėl pasiekė nepasisekimas, nes antraip pasigyrimams nebutu galo.

Gen. Robertui iszkeliavus Anglijon, lordas Kitchner, pagal Veylerio budą Kuboje, suvarė jau 4000 gyventojų nuo farmų į Johannesburgą ir aptvėrė spygliuotu dratu, kad jie negalėtu pabėgti į burų eiles. Kitchneris teisinasi, kad Johannesburgą aptvėręs dėlto, kad miesto gyventojai burus szelpia maistu, naktimis jiems pridudami.

Nesenei sugryžo į Angliją iš pietinės Aprikos parlamento pasiuntinys Robertson ir liberalų susirinkime laikė kalbą, kurioje nurodė lordo Roberto žiaurius darbus ir juos iszpeikė. Jis pranesė, kad visos nrėdiszkos žinios iš pietinės Aprikos yra melagingos ir Anglijos gyventojai nieko nežino, kas ten dedasi. Patsai Robertson matė, kaip Robertas Liepos mėn. paliepė kareiviams sudeginti 40 farmų ir kokia buvo duota savvalė kareiviams, kurie pasielgė su burų moterims ir negalincziais apsiginti kuomi žiauriausiai.

Ant galo ir patys angliszki valdininkai įžiūrėjo, kad ne greit jiems pasiseks įvesti savo tvarką. Kapo kolonijų gubernatorius Milner pranesė pacziam Chamberlain'ui, kad apart burų Oranijos ir Transvaaliaus, 65 nuoszimčiai angliszkių valdybų gyventojų simpatizuoja burams, ir prisiuntė Oranijos sekretoriaus laiszką, kuriame yra visas planas sutvėrimo suvienytų valstijų pietinės Aprikos.

Kapo kolonijoje, mieste Worcester, prasidėjo aprikonų kongresas po vadovyste viesių

darbų komisoriaus Sauer, kuris prakalbo į susirinkusius pasakė, kad reikia siūsti tam tikrus pasiuntinius pas gub. Milnerį, kad jis pertikrintu Anglijos valdžią, kad toji gražintu patvaldystę abiejų respublikų dėl abelnos naudos ir pakajaus. Ant to kongresas iszrinko Sauer'į ir dar keletą, kad keliautu pas Milnerį. Pasiuntinys Schreiner, savo prakalboje užpuolė ant gub. Milnerio nurodydams, kad jis yra priezasczia dabartinės karės ir pakajus Aprikoje tol neįvyks, kol Milneris bus gubernatorium. Ant tojo kongreso suvažiavo 6000 pasiuntinių; valdžia prisibijodama sumiszimo sutraukė daug kariaunos ir pastatė 10 kanuolių, atkreiptų ant kongreso vietos, iš ko pasibjaurėjo visi susivaziavusieji ir užsilaukė teip, kad kanuolės liko nejudintos. Mat jau gyventojai tolymos laukinės szalies moka geriaus pasielgti, negu Anglija mislyja.

Prezidentas Kruegeris iš Koeln'o nukako į Hagą, Olandijoje, kur tapo urėdiszka iszkilmingai priimtas. Olandijos seimas ir senatas iszreiszkė Kruegeriui simpatiją. Karalienė Wilhelmina priėmė prezidentą savo rumuose, bet ne vieszai. Po 15 minutų prezidentas sugryžo į savo vieszbutį. Iš Kruegerio lankymosi laikraszčiai iszsmano visokių žinių. Londono „Times“ pranesza, kad Kruegeris gavęs nuo caro telegramą su žinia labai džiaugsminga, bet slapta. Vokietijos „Post“ praneszė, kad Anglija paliksenti siaurinę Transvaaliaus dalį savystovia, jeigu Kruegeris sutiks ant Anglijos paduotų sanlygų. Mat Anglijai reikia tvirtos sargybos nuo laukinių gyventojų iš siaurių pusės ir pagal jos planą burai tają atliktų be jokių Anglijai kasztų.

Galiausiai aiksztėje pasirodė Anglijos bicziuolystė su Portugalija. Tas buvo mato-

ma jau tada, kada Portugalija perleido anglų kariauną per savo kolonijas pietinėje Aprikoje, bet tas buvo slepiama. Dabar atvykus prez. Kruegeriui Europon, Anglija užsima nę paszalinti Nederlandijos pasiuntinį isz Lorenzo Marques, kuris buk vedas Transvaaliaus ir Oranijos reikalus. Dalykai iszsitempę teip, kad Nederlandija ir Portugalija nutarę atszaukti savo pasiuntinius namon. Atszaukimas pasiuntinių reiksztų pradzią karės tarp tų dviejų vieszpatysezių dėl burų reikalų ir Anglijos intrigu. Europos laikraszcziai pranesza, kad Portugalija daro tai, ką jai paliepia Anglija ir dėlto ji pildo Anglijos reikalavimus, tikėdamasi nuo Anglijos pagalbos, nes pati viena neįstengtu suvaldyti savo valdybą, jeigu kada pasikeltu jų gyventojai. Užsidegus karei tarp Nederlandijos ir Portugalijos, paskutinę turētu praloszti, nes Nederlandija yra toli stipresnė už Portugaliją, bet už Portugaliją stojant Anglijai, reiktu daugiau kariauti priesz Angliją negu Portugaliją. Ispanijos laikraszcziai pranesza, kad karė greitai gal užsidegti ir Portugalija, Anglija ir Vokietija eitu iszvien, o Nederlandija, Prancuzija ir Maskolija vėl isz vien. Taigi burų karė isz pietinės Aprikos gal greitai uždegti karę ir Europoje.

Rytinė Azija. Pasiuntiniai vieszpatysezių bando susitaikyti tarp savęs, ypacz kad szalys, kurios labai daug reikalavo, pradeda nusileisti ir taikintiesi prie szvelnesnių reikalavimų kitų. Du svarbiausiu reikalavimu, kaipo nubaudimas žymiausių Kinų virszininkų, nukertant jiems galvas ir atmokėjimas visiems milžiniszky karės kasztų, tapo szvelnytu ir vieszpatysezių pasiuntiniai dabar jau nereika-

lausę nugalavimo žymesnių kiniecių, bet tik smarkaus jų nubaudimo pagal Kinų įstatymus; atlyginimas tuomi tarpu ne tapo paskirtas, bet Kinai turi isz anksto apsiimti atmokėti tiek, kiek vieszpatystės reikalaus. Kiti reikalavimai, kaip antai: sugriovimas tvirtynių Taku ir Pekino, atidarymas visų Kinų visos pasaulės pirklystei, panaikinimas Tsung-Li-Yamen, urėdo vedimui užrubežės reikalų, esancio po prieziura keletos ypatų, o paskyrimas ministro užrubežinių reikalų, kuris už politikos vedimą ir susinesizimus butu atsakyme, pasiuntiniai vieszpatysezių turi buti reikale prileidžiami prie ciesoriaus ir t.t. pasiliko tie patys. Ciesorius ir ciesorienė net padėkavoje valdzioms už numazinimą reikalavimų ir dėl užganėdinimo jų paliepė nukirsdinti galvas 80 kiniecių, kurie buk žudę misijonierius. Ciesorius ketas gryžti net į Pekiną, jeigu dalykai pasigerins.

Vadovas vokiszkos kariaunos von Waldersee, praneszė savo valdziai į Berlyną, kad vokiecių kariauna iszsiųsta į Kalgan turėjusi didelį pasisekimą ir kad kiniecių armija po vadovyste dviejų generolų tapo iszvaikyta ir iszvyta isz provincijos Chili į Shansi, bet angliszky laikraszczių korespondentai pranesza, kad vokieciamis ne teip pasisekė kaip garsina; jie pakeliui į Kalgan užėmę keletą miestų, kuriuose jokios kariaunos nebuvo.

Isz Tientsin žinios pranesza, kad 20 vokiecių kareivių tapo užmusztų ir daugelis sužeistų vakaruose nuo Paotingfu, kur jie buvo užpulti per 2,500 maisztininkų. Tang Wen Huaan vadovas ir kursytojas prie skerdimo Paotingfu misijonierų, tapo pargabentas į Tientsin ir, pirmiaus negu jį nugaluoti, vokiecziai jį apvažiojo po miestą po druta sargyba.

Dalis darbu.

Tampa, Fla. Cigarų darbininkų straikas jau pasibaigė ir straikieriai sugryžo prie darbo.

Altoona, Pa. Duquesne kasyklose sustraikavo visi darbininkai dėl numazinimo algų. Gyventojai simpatizuoja straikieriams ir szerifas negauna pagalbininkų.

Archald, Pa. Forest kasyklų 700 straikierių, straikavusių net nuo Kovo mėnesio sugryžo prie darbo neva iszlaimėję straiką.

Cleveland, Ohio. Susivieniję mėsininkų darbininkai laikė czion susivažiavimą ir nutarė niekad nesitraikuoti, bet visokius nesutikimus paduoti ant nusprendimo tarpininkams, kuriuos abi pusės iszsiriuks. Mėsininkų pagalbininkų organizacija turi 10,000 draugų.

Philadelphia, Pa. Czion sustraikavo 600 darbininkų 76 mažesnėse spaustuose reikalaudami visi lygios algos po \$12,00 per sanvaitę. Septynios spaustuvės tuoj pristoję ant straikierių reikalavimų, bet niekas jose nedirba, kol nepristos visi spaustuvių savininkai.

New Haven, Conn. Gorsetų pabrake Newman & Sons sustraikavo 60 merginų dėl numazinimo algos.

Gadsden, Ala. Alabama Consolidated Coal & Iron Co. nuo 1 Sausio pradės dirbti, kur daugelis darbininkų gaus darbą.

Hazleton, Pa. Dėlei ilgesnių lytų praėjusę sanvaitę pribėgo daug vandens į kasyklas, kad tulose turėjo net sustabdyti darbą.

Cazenovia, N. Y. Czion sudegė vietinis vilnionių iszdarbių pabrakas, kur iszkados pasidarė ant \$50,000 ir visi darbininkai neteko darbo.

Topeka, Kansas. Santa Fe geležinkelio sustrai-

kavo visi telegrafistai, reikalaudami pakėlimo algų.

Osvego, N. Y. Oil Well Supply Co. padidina savo darbavietes, kur po užbaigimo gaus darbą 500 darbininkų.

Racine, Wis. Po dviejų mėn. nedirbimo vėl pradėjo dirbti kuliamų maszinių pabrake „J. I. Threshing Machine“, kur gavė darbą keli szimtai darbininkų.

New Bedford, Mass. Czion sustraikavo Aeushnet & Hathaway Mills 400 audėjų ir staklių taisytojų, reikalaudami pakėlimo algų. Neprigulinti prie unijos teipgi straikuoja.

Tiffin, Ohio. Baltimore & Ohio gelžkelio vietinėse taisymo vagonų darbavietėse sustraikavo visi darbininkai dėl numazinimo algų nuo \$1,25 ant \$1,09.

Isz Amerikos.

Ateivystė į Suv. Valstijas.

Ateivystės komisorius padavė užmanymą, kad ant ateivių uždėti mokesztį po \$2,00 nuo galvos dėlto, kad ateiviui prabuvus tulą laiką (metus ar du) Suv. Valstijose ir susirgus neiszgydoma liga už tuos pinigus butu tokie sugražinami, isz kur atkeliavo. Tokiu budu reiks tam tikro skyriaus urėdninkų, kuriems sudės algas ateiviai, ir jie sergės szalį nuo žmonių, kurie galētu padaryti apsunkinimą. Ateiviai tokiems sargams sudėtu apie \$1,000,000. Kas nenorės buti szalies sargu ir garbinti užmanytoją, isz kurio malonės gaus sziltą vietą? Toliaus vėl, kad pastatyti sargybą ant Porto Rico, Kubos ir Hawaii salų, kad ir ten neįsigriebtu negeistini ateiviai. Priegtam ateivystės komisorius reikalauja, kad butu į Suvien. Valstijas įleidžiami tiktai toki ateiviai, kurie norės pasilikti ukėtais, o kurie atvyksta tik pasipinigauti, tokių visai ne-

ileisti.

Iki 1 Liepos, szių metų, atvyko į Suv. Valstijas 448,572 ypatos -- 304,148 vyrai ir 144,424 moters; tarp tų buvo vaikų iki 14 metų 54,624; nuo 14 iki 45 metų 370,382; nuo 45 m. 23,566.

Iš skaitliaus nuo 14 iki 45 metų buvo 93,577 nemokanti skaityti nei rasyti, 2097 mokėjo tik skaityti; 54,288 atsineszė pinigų \$30,00 kiekvienas, o 271,821 mažiaus \$30,00. Viso ateiviai pinigų atsineszė apie \$6,657,530.

Sugražinta atgal tapo 356; į ligonbuczius atvykę turėjo eiti 2417. Dėl 4246 ateivių tapo užginta išlipti ant sausumos ir juos laivų kompanijos turėjo gabenti atgal. Iš sugražintų buvo vienas plonprotis, 32 bepročiai, 2974 valkatos, kurie butu tik apsunkinę szalį, 393 su neiszgydomoms ligoms, 4 prasikaltėliai, 835 kontraktiszki darbininkai ir 7 prostitutkos. Ant Meksikos ir Kanados rubezių tapo iszvaryta 1616 ateivių.

Iš Europos atvyko 424,700, iš Azijos 17,946, iš Aprikos 30 ir isz kitų visokių szalių 5896.

Tarp ateivių buvo 2392 profesionaliszkių žmonių, kaip tai daktarų, mokintojų ir t.t., 61,443 amatninkai, 249,796 paprastai darbininkai ir 134,941 moterių ir vaikų be jokių užsiėmimo.

Iš sugražintų atgal su neiszgydomoms ligoms 393 buvo: 114 žydų, 48 syrieczių, 39 japonai, 33 lenkai, 32 italai, 20 finų, 19 lietuvių ir 88 visokių tautų.

Kinams yra užginta ateiti į Suv. Valstijas, taciaus jų isivogė 639 isz kurių 288 sugauti tapo, o 351 prapuolė.

Ką kasztuoja iszrinkimas prezidento.

1860 metuose Lincolno nominacija kasztavo nepilnai \$700,00, o rinkimo kasztai ne-

buvo didesni už dabartinių rinkimą isz vieno distrikto pasiuntinio į kongresą. 1864 m. rinkimas prezidento jau partijai kasztavo į \$100,000. 1876 m. kasztavo \$800,000. Harri-sono iszrinkimas 1888 m. kasztavo \$1,800,000. 1892 m. Clevelando iszrinkimas kasztavo per \$2,000,000. McKinley'o iszrinkimas 1896 m. kasztavo jau \$4,000,000; o szių metų iszrinkimas McKinley'o antru kartu kasztavo tik \$5,000,000. Kas tokią galybę pinigų gal iszleisti vien ant rinkimų, jeigu nesitikėtu jų atgriebti keleriopai. Kiek reikia iszmokėti visokiems melagiams mekleriams, kalbėtojams, pirkti balsuotojus bei balsų skaitytojus ant partijos naudos? Balsuotojai akiai tiki, ką jiems visoki samdyti melagiai pameluoja, o paskui ai manuoja kad dideli mokesčiai, maži uzdarbiai, viskas pabrango. Bet isz kokios priežasties tas pasidarė, tai niekas nepamisyja. Darbininkai nei nežino — nejauczia, kaip kapitalistai nuo jų atlupa savo milijonus — už stiklą alaus arba delerį darbininką nulupa szimteriopai. Kol nesusipras balsuotojai, tol partijos juos engs ir tolyn vis labyn.

N u s i b a k r u t i j i m a i .

Per praėjusį metų iki 1 Liepos Suv. Valstijose buvo isz viso 19,470 nusibankrutijimų. Tarp tų buvo 2057 farmerių, 7516 darbininkų, kurie buvo apsiėmę atlikti tulus darbus o neisztesėjo, 4592 pirkliai, 361 pabirkantai, 509 mokslincziai, 4435 kontraktieriai dideli, vieszbuczių savininkai ir kiti.

Pagal valstijas buvo: Illinois 3008, New York 3007, Iowa 992, Ohio 857, Minnesota 845, Pennsylvania 809, Nevada 6, Delaware 12, Wyoming 12, Idaho 30, pietinė Carolina 37, Oklahoma 39, Florida ir Rhode Island 69.

S u v . V a l s t i j ų
b a n k i e r i a i .

Suv. Valstijose 31 Spalio 1900 m. buvo 3935 tautiszkių bankų (National Banks) su kaucija, arba sudėtu kapitalu Washington ant \$632,502,395, bet visi tie bankieriai neskaitytant įdėtos kaucijos turi nuo žmonių surinkę \$4,367,497,605. Paprastai kaucija reikalaujama vis dvilinka, bet bankieriams — kapitalistams to nereik, jiems užtenka 1000, kaucijos ant 7000 priimamo kapitalo. Su tokia kaucija apsimoka ir vogti po vardu „subankrutijimo“ jeigu gal uždirbti ant to 6000. Iš padėtų žmonių pinigų palukių puikų gyvenimą turi net 28,709 visokių bankose urėdninkų. Ar tai ne puiki kapitalistiszka sistema?

S u v . V a l s t i j ų
f i n a n s a i .

Suv. Valstijų pinigų skaitosi \$4,841,000,000 auksu, \$3,818,900,000 sidabru arba sykiu \$8,659,900,000. Pagal gyventojų skaitlių, tai ant kiekvienos ypatos iszeina po \$27,82. Popieřinių pinigų yra \$331,613,268, kurių užstovai yra paguldytas auksas, kad jų vertybė butu lygi auksui užrubeziuosė.

Skolos Suv. Valstijos turi \$1,023,443,390 už ką moka palukių per metus \$40,160,333,27.

Izšlaikymas visos valdžios per praėjusį metų iki 1 Liepos 1900 m. kasztavo \$590,068,371. Surinko visokiais mokesčiais \$669,595,431,18. Atliko nuo iszmokėjimų \$79,595,060,18.

Užlaikymas valdžios kasztavo \$98,542,411,37. Kariaunos \$134,797,767,78. Laivynės \$55,953,077,72. Indijonų užlaikymo \$10,175,106,76. Algų seniems kareiviams \$140,877,316,02. Palukio už skolą \$40,160,333,27. Paczto užlaikymas \$109,585,298,08.

Ant 1901 meto paskirta surinkti \$687,773,253,92. Ant 1902 meto paskirta surinkti \$716,633,042. Ant kariaunos ir laivynės užlaikymo skiria po \$200,000,000 kas metas.

U ž g r i u v o .

Scrantone, Nay Aug kasyk-uzgriuvo iszeiga dėl 51 darbininkų, kurie dirbo kasyklose toliaus. Kasyklos apgriuvo 5 akrų plote ir užgriutieji atsirado pavojui. Nugriuvus tuoj per virszų pradėjo daryti kelią prie užgriuvusių ir laike keletos valandų iszgelbėjo užgriautuosius nepažeistu.

P u i k u s d o r o s
m o k i n t o j a s .

Franklin, Pa. tapo nusudytas ant vieno meto ir 9 mėnesių prie sunkių darbų baltistų kun. S. Porterfield už sužagimą 15 metų mergaitės.

V y s k u p a s u ž d a r ė
b a ų n y c z i ą u ž \$ 5 .

Vyskupas S. G. Messmer isz Green Bay, Wis. uzdarė lenkų bažnyčią Antigo, Wis. kad parapijos komitetas nutraukė jam \$5,00. Sztai kaip buvo: Robins, Wis. lenkai pasistatė naują bažnyčią ir vyskupas dėl tosios iszėmė vieną akmenį isz altoriaus Antigo bažnyčios. Antigo bažnyčios kunigas reikalavo sugražinimo tojo akmens ir vyskupas liepė ką atsiųst parsigabenti. Kun. nusiuntė pasiuntioį ir tasai akmenį parvezė, bet komitetas kelionės kasztus priskaitė vyskupui ir nutraukė \$5 nuo metinės duoklės. Vyskupas už tai perpyko ant „kvailų polenderių“, iszkeikė parapiją ir suspendavojo kun. Zielinski tol, kol nebus atmokėti anie \$5. Parapijos komitetas tai patyręs telegrafu nusiuntė vyskupui penkinę ir tasai atėmė prakeikimą. Lenkai už tokį vyskupo darbą ir apskelbimą jų po laikraszczius padavė skundą Martinelliui Washingtone.

Svetimi bepročiai.

New York'o valstijos beprotnamių inspektorius padavė raportą į Washingtoną, kuriame praneša, kad N. Y. valstijos beprotnamiuose yra pusė bepročių svetimszalių, kurie rodos tyczioms yra atsiųsti iš Europos ir padaro kasztų per metus ant \$1,000,000. Inspektorius praszo pagelbos prieš Europos bepročius. Greitai gal buti, kad Washingtono valdžios nutars tokius iszgabenti atgal.

Nelaimės.

Ant ežero Erie nuskendo per audrą didelė valtis „Charles Foster“, kur prigėrė 8 jurininkai.

Berlin, N. H. nugriuvo vienas tiltas ant Androscoggin upės, kur prigėrė 2 darbininkai o 5 susižeidė.

Inglewood Junction, Ont. susimuszė dvi lokomotyvos, kur smertį rado 5 darbininkai.

Ashley, Pa. Maxmell kasyklose užsidegė gazai, kur sunkiai apdegino 5 darbininkus.

New England pakrasztyje audra sudauzė žvejų laivą „Mary A. Brown“, kur prigėrė 7 žvejai.

Buffalo, N. Y. D. L. & W. gelzkelio ekspliodavojo viena lokomotyva, kur sunkiai sužeidė 5 darbininkus.

Ugnys.

Baltimore, Md. sudegė „Bargain House“, kur iszkados padarė ant \$450,000.

Boston, Mass. sudegė krautuvė firmos Haywood Bros., kur iszkados pasidarė ant \$150,000.

Tower, Minn. sudegė didelės lentų pjovimo pabirkas, kur iszkados pasidarė ant \$80,000.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Brooklyn, N. Y. Brooklynėje teko matyti keletą lietuviszku vestuvių, nes kaip visur didesnėse lietuviszkose kolonijose vestuvių nestokuoja, teip

ir czion, ypatingai prieš adventus, budavo vestuvių po keletą kas sanvaitė. Prisiziu-rint isz szalies į apsiėjimą mus vestuvininkų, galima užtėmyti daugelį peiktinų, negražių pasielgimų, kurie žemina lietuvių vardą. Lietuviszkos vestuvės prasideda paprastai su dideliu truckszmu, girtavimais, ir užsibaigia pesztynėmis daugelyje vietų. Jei nesusiskaldė galvų, neapsidraskė nosių, tai jau nevestuvės! Už tai ir svetimitaučiai mus laiko tamsiais necivilizuotais žmonėmis.

Brooklyniečiai yra pratę daryti vestuves didelėse salėse (svetainėse), — tas butu gerai, jei tik susirinkusieji gražiai, žmoniszkai linksmintusi, bet tankiai buna visai priešingai. Didžiausia priezastis pesztynių ir negražių darbų yra ta, kad tarp lietuvių yra blogas protys eiti į vestuves nekviestiems ir nuėjus kelti baisų ermyderį. Toki begėdžiai nerastų vietos pas svetimitaučius, navytų ir nuo durių. Antras bjaurus lietuvių budas yra daužymas bliudų per užgėras (dovanas). Jaunikis rengia vestuves ir mąsto kiek bliudų sumusz, o vyrai tai kiti net į laižybas eina, katras daugiau sumusz, katras laike daužymo smarkesniu pasirodys. Dovanotojas meta dvidezimts penkis centus ir koženą kartą bliudą musza. Jei kuriam nenusiseka sumushti isz pirmo sykio, tai jau antru kartu tiktai pataiko su kumsz-czia.

Duokime sau, kad daužymas bliudų jaunavedžiams apsimo-ka: bliudas nekasztuoja daugiau kaip deszimts centų, o dovanotojai metą dvidezimts penkis centus iki doleriui, bet mums reikėtu atkreipti savo atydą ant to, jog už jaunavedžių uždarbį, visa lietuvių tauta yra prilyginama prie žmonių su nesubrendusiu protu.

Dar szlyksztesniu dalyku tarp lietuvių yra paprotys bu-

cziuoti nuotaką (jaunamartę) per užgėras: girti, apsiseilėję vestuvininkai kaip galėdami skalsina dovanas, kad tik daugiau buczkių gauti nuo jaunamartės. Rodosi, kad toki szlyksztus bucziavimai turėtu jaunamartei pakarsti bet kur tav! Jeigu jau tų buczkių jaurumo nemato jaunamartė, tai reikėtu patėmyti nors jos vyrui — jaunikiui, kad buczia-vimas jo numylėtinės priguli tik jam vienam. Isz tikro yra gėda, kad mes teip bjauriai keliamė vestuves ir teip žemai savę pastatome akyse svetimitaučių. Anglai ir kiti žmonės stebisi isz mūsų apsiėjimų laike vestuvių ir klausinėja susirinkusių kas tai per žmonės, ko jie rėkia, kam jie daužo tuos sudynus, už ką jie bucziuoja nuotaką. Jaunesni tai tiesiok priėję klausia kiek reik užmokėti, kad gauti nuotaką pabuczuioti.

Kadangi keltojai panaszių vestuvių apsieiti žmoniszkai nemoka, o pamokinimus apszviestiesnių lietuvių, ypacz per laikraszczius, laiko per vodingus, tai sziamė reikale neatbutinai turėtu patarti mūsų kunigai bažnycziose, nes ant tokių žmonių jie gali turėti daugiau įtekmės. *Keleivis.*

Windber, Pa. Praneszulinksmą žinią, kad ir Windber'io lietuvių nėra atszalę tautiszkuose dalykuose. Gal jie butu ir labai geri tautiečiai, kad butu kam juos prie to paraginti, tarp jų pasidarbuoti. 2 dieną Gruodžio per susirinkimą draug. Nekalto prasidėjimo szv. Marijos Panos, tapo užmanyta V. Rudzinsko, kad kas kiek gali paaukautų ant Lietuvos kankintinių. Tam užmanymui tuojaus pritarė keli geri tautiečiai, o ypacz p. P. Daugėla, draugystės virszininkas. Kaip priezodis sako, kad visur tarp kviečių randasi ir kukalių, tai pasirodė tas pats ir czionai. Tuo-

jaus vienas iszszokęs pradėjo girti carą, sakydamas: „kad ciosorius yra geras ir teisingas ir už bereikalą nėi vieną neko-roja, o kaip koks valkata prasikalsta prieš ciosorių, tai tegul ir kenczia“. Antras carbernis pridurė: „tegul neskaito lietuviszku rasztų, kad yra per ciosorių uždrausta“. Bet neziurint ant carbernių zaunų, keli geri tautiečiai tuo sudėjo \$4,00.

Paskui V. Rudzinskas ir P. Daugėla perėjo per keturias grinczias ir surinko dar \$9,00 tai-gi isz viso pasidarė \$13,00.

Garbės esat verti visi tie tautiečiai, kurie aukavote naszlės pinigėlių ant tėvynės aukuro. Tegul ir kitų miestų lietuvių žino, kad mes Windberiečiai nesnaudziame ir nesigailime ant suszelpimo savo brolių, kurie vaitoja po sziaurės meszokino letena. Czion gal pasisektų ir daugiau sukų surinkti, tik nėra kam ir kada. Jeigu keturiose grincziosse surinkome \$9,00, tai da 29 susirinktu teipgi keliolika dolerių. Mat mus mieste yra 33 lietuviszkos szejmynos ir 170 pavienių.

Czion lietuvių, abelnai imant, gyvena gerai, o keletas yra vertais po kelis tukstanczius, bet kas svarbiausia, tai lietuvių czionai gyvena suti-kime. Musztynių tarp lietuvių negirdėti, prie alaus nelabai linę, o kad kartais kuris ir užsitraukia, bet vaidų nekelia. Prie skaitymo lietuviszkų rasztų neperdaug yra linę, tarp aukavusiųjų vos vieną užtikau geresnio laikraszcziio skaitytoją. Jiems per daug nėi nepadviju už tai, kadangi nėra kam jų paraginti prie skaitymo. Czion reikėtu poros gerų tautiečių, kurie galėtu žodziu paaiszskinti jiems mūsų ir mūsų tautos reikalus. Asz tankiai permislyju, kad vertėtu isz kitų miestų parsikviesti kalbėtojus, bet kad vienam butu sunku kasztus

apmokėti, tai žinoma savo misliū negalima įvykinti.

V. Rudzinskas.

Brooklyn, N. Y. Nedėlioje 1 d. Gruodžio czionykszcziai lenkai apvaikszežio metinį atminimą lenkmečio 1863 m. Ant susirinkimo tapo užprašytas ir vietinis lietuvių klebonas kun. Varnagiris, bet nepribuvo. Lenkai labai tą apgailistavo aiskindami susirinkusiems, jogiai negera politika lietuvių nedaleidžia susiartinti su lenkais. Paminėti reikia, jog tarp susirinkusių didesnė dalis buvo moterių. Mat lenkės moterys geriaus supranta savo tautiszkus reikalus negu moters lietuvių.

Sz. S.

New Britain, Conn. Mus lietuviszkas nepriegulmingas Kliubas užmanė parsikviesti ant 29 d. Lapkriczio kalbėtoją ir laikyti prakalbas, kad atsakanczio kalbėtojo negalima rasti mus apielinkėje, tai Kliubas užsikvietė, garsų savo prakalbomis Dr. J. Szliupą. Dargirdęs apie tai kun. Žebrius, apie tokį Kliubo nutarimą, bandė viską paardyti, kelis nedėdienius keikdamas kaip tik įmanydamas, ir tai ne tik sanarius Kliubo, bet sakė, kad visi pastos bedieviais, kurie tik eis klausyti kalbos tokio baisaus žmogaus. Dr. Szliupą apszaukė griautoju katalikiszkų bažnyčių ir ardytoju szvento tikėjimo. Nepasitikėdamas, matyt, ant savo keiksmų ir geruoju meldė savo parapijonus kad neitų ant Kliubo rengiamų prakalbų, kalbino ir sanarius atsimesti nuo Kliubo, kuris bedieviszkas esąs, o sutverti kitą, katalikiszką, apgynimui bažnyčios ir szv. tikėjimo, kaip tokį sutvėręs, kun. Szedydis Pittstone. Tokiu budu kunigas tik labiau pagarsino rengiamą susirinkimą ir visinekantriai laukė, kad pamatytų, ką Dr. Szliupas atvažiavęs

padarys.

Dr. Szliupui atvažiavus, ant paskirtos dienos vyrų susirinko apie 200 ir daugybė moterių ir merginų. Dr. Szliupas pirmiausiai kalbėjo apie lietuvių tautą senovėje, kaip ji buvo stipri, kokias kaliejas perėjo, koku budu jos nupuolimas įvyko, kaip ji sziandieną yra prispausta ir kokius vargus kenczia. Kalbėtojas ragino suszelpti aukomis kankintinius už lietuvių. Toliaus perėjo ant padėjimo darbininkų mus dienoje, iszrodymas jų skriaudas ir koku budu darbininkai gali savo skurdų gyvenimą pagerinti. Ragino prie apsiszvietimo kaip vyrus teip ir moteris, nurodydamas reikalingumą mokslo ir velijo vyrams nevesti merginų, kurios nenori apsiszviesti, o merginoms velijo pasirinkti vyrus linkusius prie skaitymų ir apsiszvietimo, o ne prie girtuokliavimo, pesztynių ir trankymosi per naktis, kadangi tik apsiszvietę ir numanantieji savo priderystes tėvai gali gerai užauginti ateinanczią gentkartę.

Isz kalbos Dr. Szliupo visi buvo užganėdinti, ką liudijo didis delnų plojimas. Labiausiai tapo užganėdintos moterys ir merginos, kadangi daktaras aiskino, kad moters turi turėti lygias tiesas su vyrais ir neturi but teip paniekiamos ir žeminamos. Po prakalbai daktaro, mus lietuviszką dainorių kuopelė, po vado vystė p. J. Mžeikos, padainavo dvi dainas: „Tegyvuoj mus tauta“ ir „Ant kalno karklai siubavo“. Po dainų atsiliepė mergina isz dainorių kuopelės M. Stasiulevicziutė, iszreikszdama nemandagų pasielgimą mus miestelio lietuvių, kad jie visaip niekino merginas, kurios ėjo mokintis lietuviszkai dainuoti, o per tai kartą bažnyčioje tapo kunigo iszniekintos. Ji ragino brolius ir seseris nepaisyti ant blevyzgu,

bet laikytis ir drutinti dainininkų kuopelę ir geriaus mokintiesi dainuoti, negu tą laiką perleisti ant niekiszkų užsiėmimų. Nors dainos ir negeriausiai nusidavė, žinoma pradžia darbą gaiszina, bet visgi reikia pagirti dainininkus už jų pastangas teipgi ir p. M. Stasiulevicziutę už paraginimą prie teip pagirtino darbo.

Nors mus kunigas visaip keikė ir niekino Dr. Szliupą, kad tik žmones įbauginti ir atgrasinti nuo jo, jis atvažiavęs nesugriovė bažnyčios, bet mus tautiecius sudrutino dvasėje. Mes velyjame ir visiems savo broliams, norintiems susidrutinti vienybėje, kad kviestų pas save Dr. Szliupą su prakalbomis, o jis aiskiai parodys, kur yra teisybė ir ko mumis reikia.

Ant rytojaus Dr. Szliupas turėjo daug sveczių ir lankytojų: vieni su negalėmis, kiti teip dėl pasikalbėjimo atlanke mus garbę užsipelnantį, nenuoalsų darbininką ant lietuviszkos dirvos. *Bernelis.*

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Gilberton, Pa. Ant paskutinio susirinkimo kuopos „T. M. D.“, tarp kitų dalykų, tapo apsvarstytas užmanymas centraliszko virszininko draugystės, apie kasztus, koki pasidaro iszsiuntinėjant kuopoms knygas. Mus kuopa nutarė, kad tokius kasztus užmokėtu patys sanariai, sudėdami po centą ar du ant prisiuntimo knygų.

Tą dieną prisiraszė keli nauji sanariai ir keletas isz senų užsimokėjo metinę mokesztį. Knyguczių „Kuomi žmonės gyvena“ tapo parduota 17 egz. po 5 ct. Į centraliszką kasą iszsiūsta \$10,15.

Buvo užmūta sanariams apie aukas, renkamas ant paminklo užsitarnavusiam rasztininkui

Dr. V. Kudirkai ir likosi surinkta 85 ct.

Kuopos rasztininkas.

N. 16 T. M. D. kuopa Gilberton, Pa.

1026 P. Juozapaviczius	-60
1027 J. Grabauckas	-60
1028 P. Szimanskis	-60
1029 Jurg. Pauliukonis	-60
1030 J. Garmus	-60
1031 V. Juoczis	-60
1032 V. Kireleviczius	-10
J. Dubauckas užsimokėjo	-60
A. Kravelis	„ -60
V. Sadauckas	„ -60
J. Miliauckas	„ -60
St. Nedzinskas	„ -60
J. Pauliukonis	„ -60
A. Paplauckas	„ -60

N. 23 kp. Baltimore, Md.

1033 A. Žurauckas	-60
1034 J. Ilgunas	-60
1035 F. Pilypaitis	-60

N. 32 kp. Ladd, Ill.

1036 S. Jakszeviczius	-60
1037 J. Sztaras	-60
1038 A. Brulczius	-60
1039 M. Draugelis	-60
1040 K. Martiszius	-60
1041 Alena Draugeliutė	-10
A. Brusokas užsimokėjo	-60
1042 J. Szileika, Bloomington, Ill. už 1899—1900	\$1,20
1043 J. Sziupis, Baggaley, Pa.	\$1,00.

A. Ilgunas.

Atsiszaukimas.

Man važinėjant po Vakarų ir po Naują Angliją teko suėiti daugelį Lietuvių, protaujanczių, kurie nori įgyti gilesnį išvelgimą į klausimus filozophijos ir mokslų (duszią, Dievą, gamtos įstatymus, evoliuciją ir tt.). Kadangi tie klausimai yra iszguldyti L. Buechnerio veikale „Pajiega ir Medega“ (Kraft und Stoff), ir kadangi sziandien toks veikalas yra isz tiesų reikalingas visiems laisvamaniams, idant turėtu atramą priesz kunigijos melus apie religiją, asz pasiszekėjęs su kiltais tautieciais rįzausi apgarsinti prenumeratą ant virsz minėtos knygos. Pre-

numerata lietuviszkos knygos, kas dabar nori prigriebti aną atspaudinti, kasztuos \$1,50; po atspaudinimo kasztuos \$2,00. Todėl tuos, kurie nori tą knygą turėti lietuviszkoje kalboje, asz kviečiu prisijūsti prenumeratą, ir kaip knyga taps atspausdinta, užsimokėjusieji gaus atlyginimą knygomis už tiek ekzemplierių, už kiek kas bus isz anksto užmokėję. Kasztai spaudos yra dideli, todėl praszaū Tautiecius umai su prenumerata iszleidime knygos man pagelbingais buti.

J. Szliupas, M. D.
421 Penn Ave
Scranton, Pa.

Philadelphios liet. parapija ir kun. J. Kaulakis.

(„Vienybės“ redakcija už
sitzą straipsnį neatsako).

(Pabaiga.)

Mūsų lojeris rinko visokius dokumentus nuo mus ant provos. Kun. Kaulakis labai pamilo mūsų lojerį ir kasdien jį belankydamas — nuo mūsų paveržė. Mūsų lojeris pradėjo reikalą kiteip sukti ir mes tą supratę viską nuo jo atėmę padavėme kitam, kuris apsiėmė mūsų provą varyti už 10% nuo viso laimėjimo. Spalnio 6 d. paėmė mūsų provą ir jau 8 dieną buvo kun. K. pas magistratą ir vos iszmeldė, kad provą atidėtu ant kito sykio, nes turįs važiuoti ant Susiv. seimo į Elizabeth. Mūsų lojeris nepaleido kun. K., kol tasai neužsistatė \$13,000 kaucijos ir provą atidėjo ant 15 Spalnio. Nedėlioje prieš provą kun. K. isz sakyklos sukvietė visus „gerus“ parapijonus susirinkti į bažnytinę salę ant 6 val. vakare. Mes tikėjome, kad mūsų klebonas nori santaiką padaryti. Susirinko į 70 žmonių. Kun. tarnas atėjęs pasakė: „Katrie esate po kunigu, tai atekite į kle-

boniją ant mitingo“. Ant to pakvietimo nuėjo 7 „po kunigo“. Mes nusiuntėme porą vyrų paklausti ar ateis kunigas ant susirinkimo. Mūsų pasiuntiniai tapo neįleisti į kleboniją. Mes pasirodavoję iszėjome. Kun. su savo bernais nutarė provos komitetą suaresztuoti — su mieriu supjudinti parapijonus — bet magistratas nedaleido, sakydams, kad komitetas kun. pirma apskundė ir niekur nepabėgs. Mes suszaukėme ant 17 Spalnio susirinkimą trijų draugyszių: szv. Antano, szv. Juozapo ir Algerdo Uzarų, kur mūsų lojaris pasakė, kad mes su savo turtu (property) galime daryt ką norime — galime bažnyčią uždaryti. Nutarta tapo uždaryti bažnyčią, kadangi kitokiu budu kun. Kaulakio nenusikratysime nuo savo sprando. 18 d. Spalnio iszrinktas tam komitetas nuėjo uždaryti bažnyčią. Kunigas ant tokio nelauktino darbo užsikvietė net 6 policijantus. Komitetas nuėjęs pas kun. pareikalavo bažnyčios raktų ir kun. užklausė: „Ar turite nuo vyresnybės kokį rasztą?“ Komitetas atsakė, kad mums ant savo turto jokio raszto nereik. Tada kun. iszbėgęs ant gatvės pradėjo szaukti: „Mister, mister ar rest these men. I dont know what they want so close to my church“. Policijantai priėję prie komiteto ir iszklausę to reikalo liepė atsineszti nuo vyriausybės rasztą — kiteip ga buti musztynės. Mes esame czion atsiūsti dabojimui tvarkos. Komitetas atsitraukė. 20 Spalnio komitetas iszėmė rasztą, kad szerifas uždarytų bažnyčią. Nuėjo trys konstabelei; du įėjo į kleboniją paimiti raktus ir kun. ėmė jų melsti, kad duotu laiko nors vieną dieną, ant ko konstabelei pristojų, bet kun. turėjo už tai \$800 kaucijos užsistatyti. Spalnio 21 d. bažnyčioje už-

sakė visiems eiti į zakristiją ir pasirasztyti savo vardus, nes jam yra reikalingi tiejie ant provos; kas pasiraszys, tas gaus tikieta nuo paties arcivyskupo ir visados galės eiti į bažnyčią dovanai. Po provai bus pastatyti dabokliai ir be tikieto nėi viens neįeis į bažnyčią. Bet užmiršo pasakyti, kuri pusė laimės provą. O jau reikalautojams savo savasties, tiems bedieviams, kad davė tai davė. Spalnio 22 d. pas magistratą susirinko apie 40 ypatų isz abiejų pusių; kun. K. atsivedė lenkus, kurie nėi žodžio lietuviszškai nemo-kėjo. Magistratas visų liudininkų neiszklausė ir provą atidėjo ant 29 dienos, kur vėl visų liudininkų neiszklausė ir atidėjo ant 3 Lapkriczio. Ant tos dienos atsirado ir arcivyskupas kun. K. už liudininką. Kun. Kaulakis prisiekė prieš sudžią ir paskui sudžia užklausė arcivyskupo, ko dėl pirmiaus nedaleisdams lietuviams tą bažnyčią pirkti, dabar nori atimti? Arcivyskupas atsakė, kad lietuviai tą bažnyčią visai be jo žinios nupirkę. Mūsų liudininkai parodė, kad mes ne tik be arcivyskupo žinios kad bažnyčią pirkome, bet mums arcivyskupas nedaleido pirkti ir tada mes su kun. Kaulakiu važinėjome Washingtone pas popiežiaus pasiuntinį daleidimo praszyti ir gavome. Kun. Kaulakis sudžios užklaustas ar buvo Washingtone, užsigynė, sako — „nieko nežinau“. O visiems zinoma, kad kun. Kaulakis Washingtone važinėjo! Visi galite suprasti ir matyt dabar kun. Kaulakio prisiekos teisingumą! Kunigams kaip ir kapitalistams iszvien einant su sudžiomis, mūsų prova iszėjo be pasekmės — atmesta tapo. Apie kun. Kaulakio prisieką rodosi užmiršo — mat kunigui valė teip pasielgti, kaip jam reikia.

Žmonės pamatę kun. Kaulakio kreivą prisieką nusiuntė komitetą į Washingtoną pas popiežiaus pasiuntinį su skundu. Iszklausęs skundo isz pir-

mo pažadėjo duoti mums kunigą kokio geidžiame ir suraminos sakydams: „Kad kunigas netur tiesos rupintis apie žmonių pinigus, bet tiktai apie tikėjimą; o vyskupo užduotis yra tvarką prižiūrėti, o ne nuo žmonių bažnyčios reikalauti“. Komitetas prasžė popiežiaus pasiuntinio Martinelli'o, kad duotu mums kun. Žilinską, ką tasai ir pažadėjo. Kun. Kaulakis apie tai pajutęs suszaukė visus szalininkus ir lenkelius ir liepė protestą pakelti. Gir-di, „kun. J. Žilinskas atėjęs jumis ne tik isz bažnyčios isz-vys, bet ir isz Philadelphios miesto“. Mes nesulaukdami atmainos nusiuntėme komitetą antru sykiu į Washingtoną, kur popiežiaus pasiuntinys vėl pažadėjo mūsų reikalavimus užganėdinti.

Lapkriczio 25 d. kun. Kaulakis isz sakyklos pasakė teip: „Kas nor geresnės teisybės, tai gal važiuoti pas patį popiežių arba su oralai vių į dangų, bet ir ten geresnės teisybės neras“. O tuos, kurie drysta su juomi atsisteisti, tai visus ketina „nezależnais“ padaryti. Czion jau kun. Kaulakis, manosi, Dievu esąs ir pridarysęs nezależnų, tiktai tiek beda, kad jam neiszpasakomai sunku į dangų įsigauti, mat mūsų tie \$5,659,86 prakeikti nedaleidžia ir laiko it retėziu pri-rakinę prie szios aszarų pakalnės.

Szitas mūsų rasztas gal buti geru pamokslu dėl tverenczių naujas lietuviszkas parapijas ir jieszkantiems kunigų, kad kunigams nereik niekados užsitikėti, kad paskui neturėti pykeszių ir tasyinių, kokias mes dabar turime.

Lietuviszki laikraszcziai, kuriems rupi visuomenės labas, meldžiame isztisai szitą mūsų rasztą atkartoti.

Provos Komitetas:

Antanas Liniauskis,
Steponas Urbas,
John Gudiszki,
Antans Petone,
Aleksandras Jocis,
Charles Poshka,
Charles Unick.

Keksztu Simas.

(Pabaiga.)

ant kito meto vištinę panašiai kaip Simų.

Pradėjus Simui vesti ukę nauju budu pagal pamokinimą ir tikrus datyrimus mokintų agronomų (agronomija tai mokslas apie žemdirbystę), kaimynai tai matydami kone pirštais badė jį, juokėsi, tyčiojosi; visi suskato šnekėti: „gyvęs jis vienu kaklu be galvos“. „Nevienas, sako, gyvena, ką knygas skaito, nuolatos vis į jas įknibęs; lyg tie raštinkai, ėsą, nors vienas vagą nuvaręs?“ „Tegul, — sako, — tik jis įtiki į knygas — tai žiurėk — tik pasijus nuslydęs ir nė susigriebt neturės už ko. Dirbtu po senovei, kaip tėvų tėvai — tai da vis duonos kąsnį turėsi savo amžiui“. Simas-gi nepaisė ant jokių zaunų tų neišmanėlių! darė savo ir žengė tolyn sa-vaip. Štai po metų — kitų Simas pra-gyveno visus aplinkinius ukininkus, vi-siems burnas uždarė ir visus nustebino. Dabartės, ką pirmu iš jo šaipėsi, lenkia galvą jam, ateina pas jį ant visokių ro-dų ir stengiasi sekti jo pėdomis. Dau-gumas net knygutes ir gazietas ima nuo jo skaityti, arba išvien su juo nusiper-ka, kad pigiau atsieitu. Dabartės jau nė Siminė nekeršija mėtųjų pečių: jau pa-ti nedėliomis pradeda priprast skaityti ir net turi keletą savo locnų knygučių, naudingų moterims, — parsidavė kiau-šinių ir nusipirko net ne vieną, kaip antai: „Lietuvos gaspadi-nė“, „Apie vištas“, „Apie kudikių auginimą“ ir da kitokių.

Tai-gi, šiandien Simas jau aiškiai persitikrino apie knygų naudingumą; jis pats sako, jog knyga tai šaltinis mokslo, mokslas tai šaltinis naudos. Dirbk, anot jo, kaip jautis, o išmanysi tik tiek, kiek jautis, tai ir turėsi naudos ne daugiau už jautį: visą amžį vilksi sunkų jungą, skurdą skursi, ir nieko gero nematysi. Tai tikra teisybė!

Ménaitis.

KARĖ.

(Iš prancuzizskos kalbos surinko ir perguldė S. Mal...kis.)

Pergalės ir užkariavi-mai.

....Liudininkų darodymai ir žo-džiai paczių veikėjų parodo mums ko-kie smarkumai papildomi yra nuo Ma-dagaskaro salos lyg Sudanui pauksnyj' triparvinės¹⁾ vėliavos. Užraszai „Ka-rės Aprikoj“ parodo kad tradicija²⁾ pra-eitės tęsiasi toliau.

Pulkauninkas Combes raszo isz Orano, 18 Ber-želio 1836.

„Su pagelba mūsų drąsių talkininkų mes galėjom deginti pakeliui ir dide-liam skirtyje aplinkui viską, kas galėjo buti sudeginta. Per nekuri laiką ke-lione buvo didelė jurė ugnies. Szitas darbas buvo daromas kas dien“.

Pulkauninkas Smith, 53 linijos pulko, raszė isz Medeah 18 Geguzio 1841.

„...Kunigaikstis de Nemours ap-lankė mano rezidenciją. Jis isztarė džiaugsmą, kad Prancuzijoi nėra žinoma kaip mes pasielgėme su szituo nelaimin-gu miestu. Tai yra tik viena kruva griu-vėsių....“

Batalijono virszinin-kas Westee isz svetimos legijos raszo 3 d. Berže-lio 1841.

„...Mes padarėme daugybę blėdies ėmirui,³⁾ naikindami jo pakrovas ir plėszdami jo talkininkus. Skaitlius su-degintų dvarų ir daugybė isznaikintų laukų yra netikėtina. Isz abiejų pusių mūsų pulko galima buvo matyti tiktai ugneles...“

Kapitonas Canrobert, marszalas paskui, raszo 1 d. Sausio 1842 m.

„...Nakczia mes užpuolėme gana Kabylių namų ir pagriebėme keletą bandų galvijų, moteriszių, vaikų ir se-nių... Kareiviai mažai ar visai neda-boti, sujudinti priegtam grobio vilezia, pildo didžiausias bjaurybes, ypatingai gadinanczias jo pobudį“.

Vrszininkas batalijo-no isz Lioux, 53 linijos pulko, 20 Geguzio 1842.

„...Szitoj' kelionėje kaip ir dienose nuo mūsų iszėjimo, iszgriauta daugybė biednų kaimų ir puikių apstingų daigų“.

Komendantas Forey, marszalas paskui, raszo teipogi:

„...Generolas Changarnier per savo veiklumą rado progą padaryti nekurius užpuolimus, kurie atėmė nuo Arabų 5-

6000 galvijų ir 700-800 suiminių, ypa-cziai moterių ir vaikų.

Virszininkas batalijo-no inžinierių Bouteilloux raszo 20 d. Berž. 1842.

„...Nuo Gruodžio mes darome vi-surlink užpuolimus organizuotus per gen. Changarnier, kurs yra tikru kari-niu gėnijumi.⁴⁾ Szitie užpuolimai su-rengti labai guviai, suardė ar nors pra-dėjo ardyti szalį. Toliau, nuo Kovo mėn. surengtos koliumnos⁵⁾ iszėjo nai-kindamos nokstanczius javus, kuriuos kareiviai nuganė galvijais varomais skerdimui. Tokiu budu daug blėdies yra padaryta ukininkams, žmonėms ra-miems, kurie visuomet yra palinkę prie pasidavimo.

Kapitonas Cler, pas-kesnis generolas, 1 d. Liepos 1842.

„...Isz penkių mėnesių mano buvi-mo szalyje, keturis praleidau kelionėje. Per szitą laiką veltui jieszkojau progos muszimosi negalėdams vienok jos atras-ti. Mes kariavom tik priesz bandas namus, daigus ir žemesnės luomos liau-dę“.

Komendantas Lioux 43 linijos pulko raszo 23 d. Balandžio 1843.

„...Mes gryžtam isz naujos kelio-nės... Musų nuodalio užduote buvo naikinti viską pakeliui ir keliose myliose aplink mūsų gulenių. Dau-gybė yra suardyta: tuszti kaimai, dideli ir tikri miesteliai pranyko per sudegini-mą ir keli tukstancziai pėdų fygų, aly-vų ir kitų medžių tapo iszkirsti“.

Pus-pulkauninkas Fo-rey, paskesnis marszalas Prancuzijos, raszo 26 d. Balandžio 1843.

„...Teip, mes buvom nustebinti to-kia gamtos grožybe. Bet prisakymai mums duoti buvo neiszvengtini ir asz ti-kėjausi pildas mono pasiuntinystę ne-palikdams jokio kaimo stovinczio, jokio medžio, jokios vaisingos dirvos.

„...Szitoj' kelionėje iszdeginta dau-giau deszimtys didelių kaimų, nukirsta ar sudeginta daugiau 10,000 alyvmedžių, fyg-medžių ir t.t.

P. Dussert, pus-direk-toris provincijos Kons-tantina:

„...Generolas Baraguay-d'Hilliers savo paskutinėse kelionėse, isznaikino,

sako, daugiau 5000 alyvmedžių. Jei mes apiplėsiam šalį iš anksto, ką mes darysim su ja, kada ją apimsim?"

Leitenantas Petras de Castellane raszo:

„...Mes pasilikom kelias dienas ant szitos gulenės, naikindami fig-medžius, javus ir nuvėjom atgal tada tiktai, kada szalis buvo visai isznaikinta”.

Pulkauinkas Dubern, 9-to pulko szaulių 4 Kovo 1846.

„...Arklių, jaučių ir net avinų pritruko visai; karė isznaikino juos ir sustabdė vaisinimasi pirmųjų; užpuolimai pabaigė isznykimą jaučių veislės; tas pats atsitiko su avinais.

Vienu žodžiu, mes naikinam šalį kurią mes siulomės kolionizuoti ir civilizuoti”.

Generolas Wimpffen barėsyki vieną vietinį talkininką kurs tingėjo naikinti puikų alyvų elką. Arabas atsakė: „Kam liepiat kirsti tuos medžius? Iszkirdams juos, tu nubaudi ant ilgo laiko moteris ir vaikus, kurie nieko tau nėra padarę; tu pažeidi Dievą ir marabutą,“) po kurio globa szitie medžiai yr”; visos szalies žmonės prakeiks tavę”.

Prancuzų apicieras liko prie nuomonės kad arabas yra laukiniu.

Musų narsus kareiviai varydami per 30 metų szį amatą plėszikų, permainę į tyrą szitą derlingą šalį, apsikabinę kryžiais ir galionais už plėszimą kaimų ir vogimą avinų, laikė savę už nepaveiktinų. Vienok jie ne buvo tokiais. Dabartiniai kareiviai nėra daugiau karžygiais už savo augsztus darbus tokios pat veislės.

Urbain Gohier („L'Aurore"—21 June 98.)

Vakaro tylumoj’.

Isz St. Dydyński'o.

Rausva saulutė gulti rengias—
Žemai jos mirszta spinduliai,
Palvai raudonai rubais dengias,
Tik debesys, danguj augsztai.
Sztai po dienos darbų atėjo
Ir pasilsio jau valanda,
Nutilo žemė, nér nė vėjo —

1) Prancuzų vėliava susideda isz trijų parvų: mėlynos, baltos ir raudonos.

2) Tradicija — padavimas, atmintis senovės.

3) Emir'as — vadovas arabų gentės.

4) Genijus — dvasė, daranti stebuklus.

5) Koliumna — stulpas, eilė, pulkas, dalis kariaunos.

6) Marabutas — arabų szventasai.

Jau snaudžia rodosi gamta.

— — — — —
Oi myliu vakaro svajonę!
Kaip tuom tylėjimu gėriuos!
Girdžiu maldų asz milijoną,
Gamtos visokiuse krasztuos,
Tas vakaro maldas pas Dievą,
Kurias szirdingai, palugniai
Pas dangiszką Teisiausią Tėvą
Žmonelės siunczia nuo seniai.

— — — — —
Oi myliu, myliu szitą tylą!
Tarp abejojimų, skausmų,
Isz vidurio krutinės kyla
Tad daug raminaczių dainų.
Lai abejojimai baisingi
Nebjaurina szirdies žmogaus,
Dėl artymo darbe szirdingam
Lai kožnas laimę iną gaus.

— — — — —
Ir kanczios szirdyje isznyksta
Tokiam garbingam vakare
Ir abejonės jau nedygsta
Ir lengva, lengva szirdyje!...

P. Sekupasaka.

Giria.

Isz St. Dydyński'o.

Sztai, žiurėk, augsztai padangėms
Plaukia debesiai palszi,
Plaukia vienas paskui kitą —
Plaukia dideli, maži.
O ant žemės sztai svyruoja
Medžiai oro gražume,
Dainą amžiną dainuoja
Vis žaliuojanti giria.
Aržuolas sztai kelia galvą,
Nesibijo vėtrų jis,
Popelis tiesus kaip poliūs
Tik aplinkui dairos vis.
O tenai, žiurėk, puszynai
Maudos saulės spinduliuos’,
Reiszkia amžiną jaunystę,
Nės per amžius jie žaliuos...

— — — — —
Vėtra. Debesys jau drumszcia,
Viesula pradėjo kaukt,
Ten toli girdėt jau griauja,
Jau lytus pradėjo plaut.
Bet nors viesula paszelus
Nori viską apgalėt,
Bet-gi miszką neįveikia,
Girioj’ vėtros negirdėt....

— — — — —
Sztai jau liaujasi perkunai,
Vėtra kitur nusiris,
Ant gamtos gražios galingos,
Vėlei saulelė praszvis;

Vėlei pas medžius rasotus
Atsiųs savo spindulius,
Vėlei paprasta dainelė
Lėks per miszko medelius....

P. Sekupasaka.

Isz visur.

Isz Vokietijos pradėjo teipgi pabėgti vyrai, kuriems artinasi laikas eiti į kariumenę. Dėlto cieszorystės kancleris iszleido paliepinus visoms laivų kompanijoms, kad nepriimtu nėi vieno vyro nuo 17 iki 25 metų, kurie neturės nuo kariszko virszininko tam tikro daleidimo iszkeliauti.

Sausio 18 d. Vokietija szvęs sukaktuves 200 metų nuo pastovėjimo Prusų karalystės. Karalius keta dovanoti prasikaltėliams, kurie jam garbę nuplėszę per laikraszczius ir žodžiu.

Sumažėjus kanuolių reikalavimams, tapo paleista 5000 darbininkų isz Kruppo kanuolių liejinyczios Vokietijoi.

Romoje dėl papludimo upės Tiber, tapo paplautas pylymas ir 300 mastų nugriuvo į upę, kur iszkados pasidarė ant 2.000.000 lirų.

Lankantės Transvaalians prez. Kruegeriui Koeln'e, Vokietijoi, simpatizuojanti burams gyventojai ir neapkenčianti anglų, užpuolė ant Anglijos pasiuntinio namų, kuri tik atgynė raiti žandarai.

Kanale tarp Anglijos ir Prancuzijos siautė didelė audra, kur nuskendo daugelis mažų laivukų ir žmonių prigėrė. Garlaivis „Rossgull” su 29 keleiviais nuskendo netoli Jersey.

Paryžiaus parodos vyriausis direktorius užmanė, kad butu vieną sanvaitę dovanai leidžiami beturcziai, kad ir jie galėtu prisiziurėti teip iszkilmingai visaszvietinei parodai. Tas nepatiko daugeliui, kurie buvo iszstatę savo iszdarbius ir jie uždarė savo skyrius. Rakanų pabirkantai apvilko su audimu rakančius, kad jų nepalytėtu vargyszai žmonelės. Pavilionai dėl praszciokų buvo atdari tik Turkijos, Serbijos, Persijos ir Vokietijos. Kapitalistai mat nenor visai parodyti vargdieniams, kaip jie gyvena ir koki daiktai jų rankose esti. Nuo 6 iki 12 Lapkriczio parodą aplankė 449,000 beturcziai.

Ką turi žinoti darbininkai?

(Pagal „Svoboda“.)
(Tąsa.)

4) *Panaikinimas aprubežiavimo, kuris stabdo laisvę persikeliant iš vienos vietos į kitą.* Sziandien darbininkai labai tankiai yra priversti kraustyti iš vietos į vietą, kaip darbas jiems papuola, ką aiškiai matome ir czion Amerikoje. Daugelyje vietų matome visokius trukdymus ir aprubežiavimus kad tik mažinti skaitlių darbininkų balsų. Czion Amerikoje persikėlus į kitą vietą reikia pergyventi metus, kol įgysi tiesą balsuoti. Tai vis mieris, kad kuodaugiausiai darbininkų nedaleisti prie balsavimo, kad mažiau butu darbo vienai partijai gaudant balsus nuo kitos, ir nereikėtu tiek girdyti, siūsti į jų tarpą kalbetojus, kad į savo pusę patraukti ir t.t.

5) *Lygus teisingumas vi siems.* Sziiais laikais, su teisingumu, tai, anot priežodžio „kas tepa tas važiuoja“; turtas tai galybė; visoki įstatymai teip yra sutaisyti, kad apgina tik turcius ir galingus, bet ne vargszą, silpną žmogelį. Taigi czion labiausiai reikalingas praszalinimas tokių neteisingumų. Baudimas myriu turi buti panaikintas, kaip netinkantis apszviestiems žmonėms. Jeigu kuris taptu neteisingai prasydytas, tokiam turi buti pilnai atlyginta. Teisybė turi buti suteikiama už dyką.

6) *Valdymas szalies turi buti rankose paczių žmonių.* Patys žmonės turi buti valdovais ant savęs. Valdžia turi buti rankose yp atų sumanių, iszrinktų per visus žmones. Teip pat turi buti renkami, tvarkos dabotojai, komitetai sveikatos, apszvietimo, mokeszių ir t.t. Visi valdininkai turi pildyti žmonių valią ir apie jų gerovę rupintiesi ir prieš juos buti atsakyme už savo darbus. Szalis, kurioje žmonės patys savimi valdo, yra Szveicarija, kurios gyventojai yra laisvesni negu kitų szalių.
(Toliaus bus.)

Balius ir Dainos!

Lietuvaiczių Draugystė parengia puikų balių su dainomis ant užbaigimo 19-to ir prasi-dedant 20-tam szimtmeziams; bus Panedėlyje, 31 Gruodžio (December), 1900 m., salėje SKATING RINK Plymouth, Pa. Prasidės 7-tą val. vakare ir trauksis iki ryto.

Szirdingai užkveciziam visus lietuvius ir lietuvaites pributi ant teip puikaus pasilinksmimo, nes įženga tiktai 25 ct.
Komitetas.

Pirmas

Koncertas ir Balius.

Dainorių Draugystė Dr. V. Kudirkos rengia iszkilmingas metines sukaktuves ant Subatos, 5 d. Sausio, 1901 m. New Baumann'o svetainėje, kamps South Orange ir Morr Ave. Newark, N. J.

Įženga: vyras su mergina 25c. Drapanų padėjimas dovanai. Szirdingai užkveciziam vietinius lietuvius ir lietuvaites, kaip ir isz apielinkių.

Dr. V. K. Dainoriai.

Susirinkimas.

T.M.D. kuopa South Boston, Mass. laikys susirinkimą nedėlioje, 23 Gruodžio, 4 val. po pietų, ant kurio užpraszome visus lietuvius ir lietuvaites skaitlingai susirinkti, nes bus užkviesiti kalbėtojai, kurie laikys puikias prakalbas. Tautieciams yra gera proga dar iki naujų metų prisiraszyti prie T. M.D. ir priimti visas 5 knygeles, Draugystės iszleistas.

T.M.D. kuopos prez.

Jonas K. Jaroszwiczia.

Pajieszkėjimai.

Pajieszkau savo seserų, Petronės Marmiu-tės, po vyru Jagminienės, ir Magdės Marmiu-tės, po vyru Januszaitienės, isz Griszkabudžio parapijos, Nau-mieszio pav. Suv. gub. Kas apie jas žinotu, arba paczios, teiksis suteikti man žinią, nes

turiu labai svarbų reikalą. Asz dar tik 4 sanvaitės kaip atvykau isz Lietuvos ir dėlto norėčiau susižinoti. Mano adresas toks: Andrius Marma
72 Hudson Ave.
Brooklyn, N. Y.

Pajieszkau savo sunaus Juozapo Jakubėno isz Kutelių kaimo, Panevežio pavieto, Kauno gub. Jeigu kas apie jį žinotu, arba pats. teiksis mą suteikti žinią ant szio adreso:

Motiejus Sadauckas
39 Union str.
Lawrence, Mass.

Pajieszkau savo brolių Juozapo ir Pranciszkaus Zablockių, Kauno gub. Raseinių pav. Kaltinėnų parapijos, 10 metų kaip Amerikoje, pirma gyveno Chicago, Ill. Jeigu kas žinotu apie anuodu ar patys teiksitės duoti žinią ant adreso:

Petras Zablockas
333 Park str.
New Britain, Conn.

Gera proga!

SKOLINAME PINIGUS IR
PARDUODAME LOTUS.

Ant užstatymo (morgage) ir statymo namų skoliname pinigus.

Mes galime paskolinti jums pinigų statyti namus, jeigu jus apsaugosite (insuriance) savo gyvastį. Tai yra geras planas, kuomet jus mokate randas. Pamišlykite apie tai: jus pasiskolinate 500-2500 ar daugiau, apaugiant savo gyvastį, jus galite atimkėti paskolę, mokant kaip jums iszpuola ir jeigu jus numirtumet kokiam nors laike, jusu savastis (property) bus be skolos ir jus szejmyna turės namą. Apsaugojimas gyvasties atmoka skolą. Pamišlykite apie padėjimą, kokiame jus paliktumet savo szejmyną, jeigu pasiliktumet užmusztais prie darbo anglekasyklose. Sziteip apsisaugojant jus szejmyna yra aprupinta.

Mes teipgi skoliname pinigus ant, jusų turto (property), jeigu mums iszduosite pirmą užstatymą (morgage).

Parduodame lotus ant S. Wilkes Barre, Pa., palei strytkarių kelę į Plymouth'ą važiuojant, už labai pigę prekę nuo \$300 iki \$500 po \$5,00 ant mėnesio mokant. Jeigu jus norite skolyti pinigų ar pirkti lotų kreipkitės prie mūsų:

J. J. Pauksztis & Co.

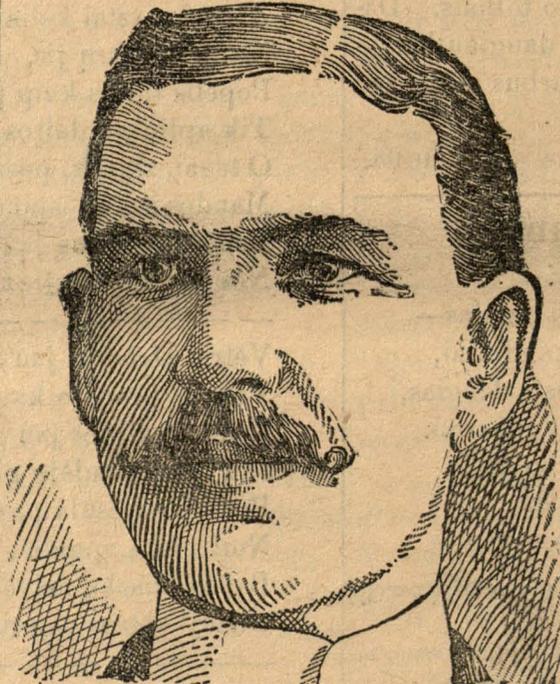
224 E. Main st.

PLYMOUTH, PA.

Vien del vyru.

Dovanai pakeli naujo iszradimo gyduolių prisiusime paeztu tik koris priduos savo adresą.

Kuris sugražins sveikata trumpam laike.

A. E. Robinson M.D.C.M.

tuojaus pertikrins kaip lengvai gali iszsigydyti savo silpnumus, jeigu vortosi tam tikslui atsakan-czes gyduoles. Insitutas neaprubeziuoja, bet kuris tik raszys, aplaikys dovanai pakelį užpeczėtytą kad nebutų kokio apsirikimo prieszai apgavystę. Raszik tuojaus.

Dovanai prabos pakelis pasekmingiausių gyduolių bus prisiustas kožnam per pacztą, kuris paraszys į State Medical Institute. Tos gyduoles dangybei vyrų sugražino sveikata, kurie per daugelį metų kentėjo proto ir kuno ligas paeinanczias nuo jaunystės, už tad Insitutas prizada kožnam kuris atsiszauks, prisiusit pakelį dovanai.

Kožnas kuris jauczia anti lytiszko silpnumo paeinanczio nuo jaunystės, kuris silpnina spēkas iratmintį, sukelia dieglius strėnose arba nevaldymo lytiszku dalių gali sugrįzt į sveikata gydymasis namie.

Tos gyduoles turi neapsakomą pasekimę nes jos atsiekia sniez-kadytas vietas daduodamas drutybę kur labianeia reikalinga. Iszgydo kožną ligą iszvarinėje visokius nesmagumus įsisenėjusius nuo kelių metų per nenaturaliszką pasieligimą iszgydo kiek vienam; atsitikime. Dasiztnok State Medical Institute, 520 Elek-tron Building Ft. Wayne, Ind., o apturėsi trumpam laike pakelį gyduolių dovanai. Insitutas nori pagelbėti daugybei tokių vyrų, kurie negali apieist savo namus ir nusiduot į gydinyczes al dovanai prisiusztas pakelis

„Vienybės“ išleis-
tūvėje gaunamos szios naujos
knygos:

Kas prieszius? Paraszė Laz-
dynų Pelėda. Puslapių 32. 10c.

Valsciaus sudas. Komediija
vienoje veikmėje. Paraszė Že
maitė. Pysl. 19. 10 c.

Mindaugis Lietuvos kara-
lius. Istorijos paveikslas pen-
kiuose aktuose. Pysl. 86. 25 c.

Vanduo ant žemės, po žeme
ir virszuje žemės. Pysl. 33. 10 c.

Juokų knygelė, surinkta L.
J. K. Pysl. 95. 25 c.

Kaip Maskolija persekioja
Lietuvą. Supieszė kun. V.
Dembskis. Pysl. 15. 10 c.

Kaip geriausiai laidoti numi-
rėlius? Pysl. 29. 15 c.

Grazi dainų knygelė. Iš-
leista per Giedrį. 30 puikių
dainelių, 47 puslapiai 10c.

Kalendorius 1901 metams,
puslapių 78 15c.

„LIETUVA“

Nedėlinis Laikraštis iszeina kas
pėnnyzia Chicagoje ir paduoda žmo-
nėms svarbiauses ir teisingiauses ži-
nes iz Amerikos, Lietuvos ir viso
svieto. „Lietuva“ paduoda naujau-
sias politiszkas žines, tai yra, apie
krutėjimą žmonių visuose krasztuose
svieto, visose vieszpattytėse, apie jų
darbus, uždarius, naujausius izra-
dimus (iszmislus) ir t. t. Kas „Lie-
tuvą“ skaito dasizinos apie viską, kas
tik sviete darosi, apsiszvie ir iz-
smoks žmoniszka pasielgti.

„Lietuva“ kasztuoja ant metų \$200,
ant pusės metų \$100. Pinigai tur
but užmokėti iz virszaus.

Uzsiraszydami ir pinigus siusdami
adresuokite teip:

A. Olszewski
924 33-rd. st., Sub-Sta. 60
CHICAGO, ILL.

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga dėl lietuvių iz
viso miesto. Prilaikau visokius gė-
rymus, kaip tai: Alų, Arielką, Li-
kierą, Vyną ir visokius Cigarus pir-
mos klesos, taipgi siuncziu pinigų į
visas dalis svieto. Pardūdu Laiva-
kortes ant visų linijų. Apart to dū-
du kiekvienam prieteliszką rodą.

Todėl nepamirszkit jog mano HO-
TELIS po No 1837 Main Ave. Pro-
vidence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia,

Our fee returned if we fail. Any one send-
ing sketch and description of any invention will
promptly receive our opinion free concerning
the patentability of same. "How to Obtain a
Patent" sent upon request. Patents secured
through us advertised for sale at our expense.

Patents taken out through us receive *special*
notice, without charge, in THE PATENT REC-
ORD, an illustrated and widely circulated jour-
nal, consulted by Manufacturers and Investors.
Send for sample copy **FREE**. Address,

VICTOR J. EVANS & CO.,
(Patent Attorneys,
Evans Building, WASHINGTON, D. C.

Neskaityk!

Hallo! kur eini?

— Einu pas Jankauską iszsigert,
nes jis užlaiko gardžiausią Alų, Vy-
ną ir Degtinę visam Waterburyje.

— Na, kad teip, tai eisiu ir asz,
nes asz to pirmiaus nežinojau.

— Tokius gėrymus, kokius jis už-
laiko, geria Lietuviai, ponai, kara-
liai, kunigai, ubagai ir szejp „džel-
tamonai“.

— Pas jį Cigarų laivas atplaukia
kas mėnesis net iz Kubos.

Nepamirszkite adreso.

J. A. Jankauskas
768 Bank str. Waterbury, Conn.

Ar esi kurczias??

Kożnas kuris yra kurczias yra iz
gydomas nauju mūsų izradimu; kur-
rie apsigema kurti yra neiszgydomi.
Naujas ir lengvas budas. Apraszyk
savo negalę. Agzaminavojimas ir ro-
da dovanai. Kiekvienas gali gydytis
namie be didelių kasztų.

Dr. Dalton's Aural Institute,
La Salle Ave. Chicago, Ill.

The Fair Store.

Prekės mūsų krautuvėje:

6 kvortu kavai katilukai	49c.
8 " " "	59c.
6 " skaurados	29c.
6 " puodai	39c.
8 " " "	49c.
8 " skaurados	49c.
12 " " "	59c.
12 " puodų	59c.
17 " blekinę kepi mui	45c.
No 8 Nikelinis arbatai garnys	85c.

Visi ezion paminėti daiktai yra gerai palivot
blekinei sudnai.

THE FAIR STORE
Pirmiaus Hersberger's stand 43 E. Maine st.
Abe J. Stone, savinikas.

Del vyru tiktai.

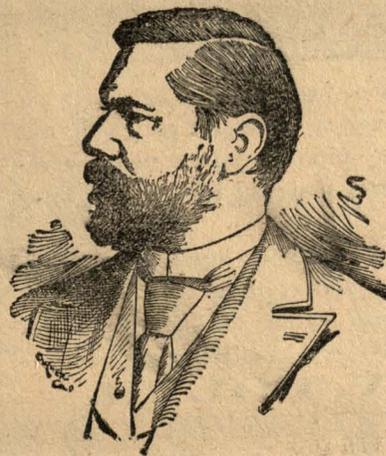
Asz kencziau daugelį metų, kaip pasekmę jau-
nystės iszdykumo ir perzengimą įstatymų prigim-
ties. Asz iszleidau ezimtus dolerių ant daktarų,
nerandant pagelbos. Galiaus, lankantės savo
szalije, asz kreipiausi prie tulo garsaus daktaro
Vienoje ir jis davė man gyduolių, kurios manę
visiezkaiz iszgydė. Asz apie tai pagarsinau savo
draugams ir tie, kurie kentė phiziszkaiz, bandė
ir iszgydytais tapo. Tada asz visiezkaiz persilū-
dijau, kad kiekvienas kencziantis nuo tų ligų,
gali atgauti sveikatą, vartojant tas gyduoles.

Daktaras davė man receptą ir gerai žinant, kad
daugelis galėtu pasinaudoti izz jo, asz pasiryžau
suteikti jį kiekvienam, kuris pareikalautu. Asz
netariu ką parduoti ir pinigų visai nenoriu. Asz
garsinu vien dėlto, kad ezi žinia ne vienam gali
buti naudinga. Jeigu reikalaujete, raszkykite idė-
dami märke ant atsakymo ir asz atsiusiū jums tą
receptą lietuviszkaiz kalbai. KAREL JOHNSON,
32 Hohman st., Hammond, Ind.

Didelis lietuviszkas PABRIKAS SKRYBELIU!

Dirbu Skrybėles kietas ir
minksztas visokių spalvų, ge-
riausia proga dėl viszskų
sztornykų kad parduodu tuzi-
nais in sztorus ir ant geriausių
iszlygų. Jeigu norit turėti
savo krautuvėse geras skrybė-
les dėl savo kostumerių tai
kreipkitės pas:

E. F. Bloom'a
55 McChesney st.
ORANGE N. J.

Dr. Kallmerten GARSINGAS SPECIALISTAS

Chroniszskų, nerviszskų ir privatiszskų ligų vyrų,
moterių ir vaikų kuris iszgydo per paczta.

\$1,000

nagrados duos dėl to gydintojo kuris iszgydė tiek
ligų ligų į tą laiką kiek Dr. K. Jojo gyduolės yra
dirbamos izz žolijų ir szaknų dėl kożno ligonio
atskyriam- DR. KALLMERTEN ISZGYDĖ
TUKSTANZCIUS. Dancelis likos gydintojų ap-
leisti kaip neiszgydomi. Jeigu kentit ant kokios
norints ligos, raszkykite pas Dr. K. idant prisistū
RODĄ (DYKAI). Apraszkyt gerai savo ligą, ly-
tį, (vyras ar moteriszka) amžį, kiek sveri, truputį
plaukų ligonio ir už 2 centus pacztinę märke o
apturėsi teisingą apraszymą ar galima bus iszgy-
dint ar ne. Adreas:

DR F. J. KALLMERTEN.
TOLEDO, OHIO.

GYVASTIES GYDUOLE!

iszrasta pirm
dviejų metų
Europoje —
iszgydė tuks-
tanczius žmonių. Pargabenta Amerikon per
gydymo instituciją INTERNATIONAL CLINIC.
Gydo:

REUMATIZMA: artretizmą, skaudėjimus kry-
zinje ir strėnoe, krutinėje, silpnumą kojų ir tt.
SKILVIO LIGAS: netrovėjimą, stoką smoko,
skaudėjimą po krutine ir žemiaus, užkietėjimą
vidurių ir tt.

NERVISZKAS LIGAS: sujudimą dalinį para-
lyžių, epilepsiją (ezokis szv. Vito), galvos skau-
dėjimą ir tt.

KRUTINĖS LIGAS: atsikvėpimą, gerklę, uždu-
simą, kosulį, plautį, pradžia džiovos ir tt.

KEPENŲ LIGAS: dieglius, getlige, melanco-
lija, hemoroidus, nenorą dirbti ir tt.

GUMBO LIGAS: sustojimą antdrapanių, sopu-
lingą mėnesinės tekėjimą, skaudėjimą apatinės
dalies kryziaus, tekėjimus ir tt.

INRSTŲ LIGAS: puslės, szlapumo kanalų ir tt.
ODOS LIGAS: iszmėtymus, dedervines, niezus.

Gyvasties gyduoles czystija krauja.

Jeigu kentit, pamegink tik vieną plėczką GY-
VASTIES GYDUOLIŲ o buei dėkingas. Plėcz-
ka kasztuoja \$1 00 (vieną dolerį). Uzspraszymai
tuojaus iszsiuncziami Expressu. Pinigus prisus-
ti apsergėtame laiszke arba per Money Order ant

adreso: *International Clinic,*
8361 Superior Ave. Station
S. Chicago, Ill.

Anyone sending a sketch and description may
quickly ascertain our opinion free whether an
invention is probably patentable. Communica-
tions strictly confidential. Handbook on Patents
sent free. Oldest agency for securing patents.
Patents taken through Munn & Co. receive
special notice, without charge, in the

Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest cir-
culation of any scientific journal. Terms, \$3 a
year; four months, \$1. Sold by all newadelaers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

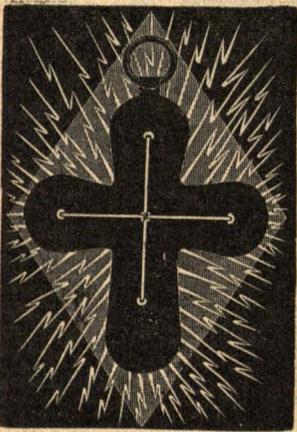
WM. N. REINOLDS, Jr.,
ADVOKATAS.
42 Welles Building,
Wilkes-Barre, Pa. Telephone 306
Skolina piningus.

Kas prisius \$1,25

tas aplaikys 50 puikių popierių gro-
matoms rasztytie su puikioms dėl
kiekvieno stono pavincziavonėm ap-
skaitimais ir naujai izz Paryžiaus
pargabentom, skubinkitės nes tik
priesz KALĖDAS ir NAJUS ME-
TUS tokios bus gaunamos. Kasztus
prisiantimo mes patys apmokame
adresuokit teip.

W. KUDARAUCKAS,
Box 234 LAWRENCE, MASS.
nesiuskit markėmis.

Deimanto Elektros Kryzius.

Vadinamas teipgi Volta Kryzius, kel ta metu atgal tapo iszrastas Austrijoje, ir pasidėkavojant sa o naudai Kryzius tas veik prasipatino Vokietijoje, Francuzijoje, Skandinavijoje ir kitose Europos szalies, ir szlandien yra labianset pagėdaujamas kaip galingas vaistas nuo Reumatizmo ir daugelio kitų kuno negalin.

Elektros Diemanto Kryzius gydo Reumatizma teip muskulu kaip ir sanariu. Neuralgija ir kitas kuno skaudėmus, Nervizkuma Nervu nusilpnėjima, Silpnuma, Prastota Nerwu Gyvuma, Nervu Nappolima, Nemiga, Abejotunguma, Dvasios Nappolima, Hysterija, Paralyziu, Sustengima, Drebuly, Neuralgija, Apop eksija, Nuomara, szv. Vito Szoki, Szirdies Plakima, Galvos skaudė ima ir visus Nervizsko Sistemo sugedimus.

Veikmė jo apsirė szkita pati per save begyje keletos dienu, bet kartais užrunka keles dienas.

Kryziu reikia nesinti diena ir nakti, pakab'nta ant szilkinio szniuruko ant ranko, anguzszian szirdines indoubos. M linoji pusė turi but in vpa'zia apversta. Tri sz naudojima ir v.ena syki ant dienos po to indė Kryziu in truputį drungna ge iausio ususo skystima ir laikyti per keleta minučių. Valtime ziurint pagal amziu, ukeusa reik su vandeniu atskiesti. Prečė to Kryzius yra v.enas doleris ir gvarantuoju me, kad jis suteikt kia cat naudą kaip kad v.eriausieje elektrizki dirzi Kasztuojanti penkiolika bei dvidezimita sykiu daugiau. Koznas szeimynos sanarys, sveikas ar ligotas, niekados neturi but to Elektrizsko Kryzius, kurs yra geriausiu gelbėtoju priesz visokias kuno negales ir skausmus. Prisiusk viena dolerį per

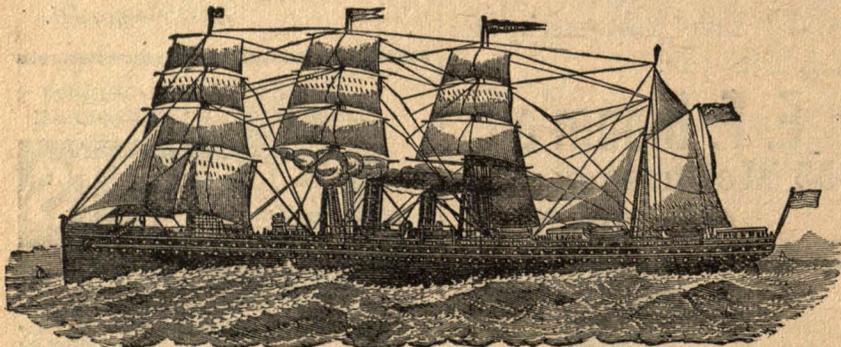
ekspres, at money order, arba registruotoj gramatoj, o mes tametai savais kasztais pasius'ne viena Elektrizską Diemanto Kryziu, arba 6 už \$,00. Gannamos tuketanczialis rekomendacijos nuo ypau, kurios su pagelba szio Stebuklingo Kryzius iszsigydė. Yra užtektina dėl parodymo jo magizskos galybės. Sztai pora teikiu rekomendaciju:

Asz naudojansi jusų Diemanto Elektros Kryzių nuo 21 Kovo ir persitikrinau, kad tas kryzius tikrai teip pagelbingas, kaip sakėtė. Per ilga laiką asz negalėjau valdyti savo deszines rankos ir daug kentėjau: visada turėdavau laikyti ją parizszta. Po naudojimo begyj dviejų sanvalcių jusų Diemanto Elektros Kryzius galėjau apseieiti jau le parizszimo Dabar su ta ranka neszu pilną kibirą vandens. Asz ir nežinau, kaip atidėkavoti jums už teip didele suteikta man pagelba.

ANDRES MADSEN, 655 Quincy Ave., OGDEN UTAH, APRIL 15 1892

The Diamond Electric Cross Co. Dept 27, 306 Milwaukee ave., CHICAGO,

Cerbtini Tautieciai!

Turiu už garbę praneszti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu Lavakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuncziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir nei prabaszozius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

DIDELIS SKLODAS

S. J. Mockaiczio

Uzlaiko geriausią Vyną, visokio skyriaus Arielkos ir kitų szyrdį pastiprinanczių gėrymų, teipgi skaniausių Cigarų, tik nepamirszkite vietos

S. J. Mockaitis

224 ir 226 South Main Str.

SHENANDOAH, PA

Griacziausiai iszgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave.

Scranton, Pa.

D. L. & W. R. R.

Trukiai iszeina isz Plymouth'o:

Ant 7:00; 8:47; 10:13; 11:51 isz ryto į Scranton New York, Philadelphia, Binghampton, Elmira Buffalo, ir visų tarpinių stacijų bei į Vakarus.

Ant 7:38; 9:02; ir 11:3 isz ryto į Nanticoke Bloomsburg, Northumberland bei visų tarpinių stacijų ir susvienijant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore, ir t. t.

Ant 2:35; 3:47; 4:40 7:41 ir 10:15 po pietų į Scranton New York, Buffalo, ir visų tarpinių stacijų.

Ant 2:00 2:49 4:32 6:43 9:50 12:30 pietų į Northumberland ir visų tarpinių stacijų susvienijant del Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore ir t. t.

Tiktetai už pigiausę prekę į visas szalis, Sziaurę -Pietus, Ryfus ir Vakarus ir į minksztųjų anglių apielinkes. Pasiklauskite ant dypo Plymouth, Pa.

for acceptable ideas. State if patented. THE PATENT RECORD, Baltimore, Md.

LENGVUMA

suteikia ir gydo visados kosulį, bronchitis, perszalimą, gripą, pradžia džiovos.

Severos Balsamas dėl Plauczių

Geriausią gyduolė nuo kosulio. 25 c. ir 50 c.

Visi skausmai ir nesmagumai praėina po vartojimo.

Severos Aliejus szv. Gotthardo

Linimentas szeimyniszkas Prekė 50 ct. Lietuviszkų agentų reikalauja me visur.

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST. CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydūles yra gaunamos pas A. Groblevskį, 111 Main str Plymouth, Pa.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa. Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujusia madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę.

Teipogi senus ant naujų perdirba. Visi pas savo Tautietį.

Dr. Leonard Landes,

Lietuviszkas Doktoras.

134 E. 24 Ul. New York.

Garsingas gydytojas vyriszkų ir moteriszkų ligų. Mokinosi universitete New Yorke, praktikavo ligonbuoczinoose; Viedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perlecinis mokslo Labanon, Balle-vue, Post Graduate Hospital College ir t. t.

Uz tikrina iszgydyma

visų ligų ir paprastų ligų, kaipo tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą vidurių gales, nepomietį, apalpimą, skaudulį, zaizdas, tynumą, moteriszkas ligas ir nevaisingumą. Gydymui nerviszkų ligų reikia naudot elektrikinias prietaisas.

Ligas lytiszku dailiu

iszgydysiu į keles dienas, taipogi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdziuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegu ir t. t. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gydau pasekmingai, ir slėpemas ligas užlaikau slapybėje.

Dr. Leonard Landes.

134 E. 24th st., Cor. Lexington Ave.

Offiso valandos: nū 9 ryto iki 1 po piet. nū 5 po piet iki 8 vakaro Nedėliomis: nū 8 iki 10½ val. ryto; nū 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gramatas dykai.

Uzpraszydami gydyklas prisiuskite \$1.00.

Jeigu sergi, tai paraszyk kiek turi metų, kiek sveri ir apraszyk savo ligą, o asz prisiųsiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

W. SŁOMINSKA,

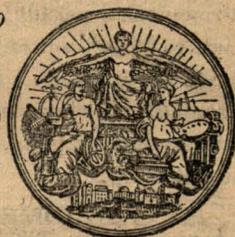
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestinga, teisinga ir artistiszka iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi gudotiniems Kunigams ir gudotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais igijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

